

VÝROČNÍ ZPRÁVA
O ANTISEMITISMU
V ČESKÉ REPUBLICE
V ROCE 2024

FEDERACE
ŽIDOVSKÝCH OBCÍ
V ČESKÉ REPUBLICE

VÝROČNÍ ZPRÁVA
O ANTISEMITISMU
V ČESKÉ REPUBLICE
V ROCE 2024

FEDERACE
ŽIDOVSKÝCH OBCÍ
V ČESKÉ REPUBLICE

Vydala Federace židovských obcí v České republice.

Text smí být použit pouze s předchozím svolením Federace židovských obcí v České republice.

Stali jste se obětí či svědkem antisemitského incidentu?

Nenechávejte si to pro sebe a napište nám.

Kontaktní e-mailová adresa: antisemitismus@fzo.cz.

Formulář pro nahlášení antisemitských incidentů: www.nahlasincident.cz.

Výroční zpráva o antisemitismu v České republice v roce 2024 byla vydána za finanční podpory
Nadačního fondu obětem holocaustu.

© Federace židovských obcí v České republice, 2024

ISBN 978-80-87453-42-1

| OBSAH |

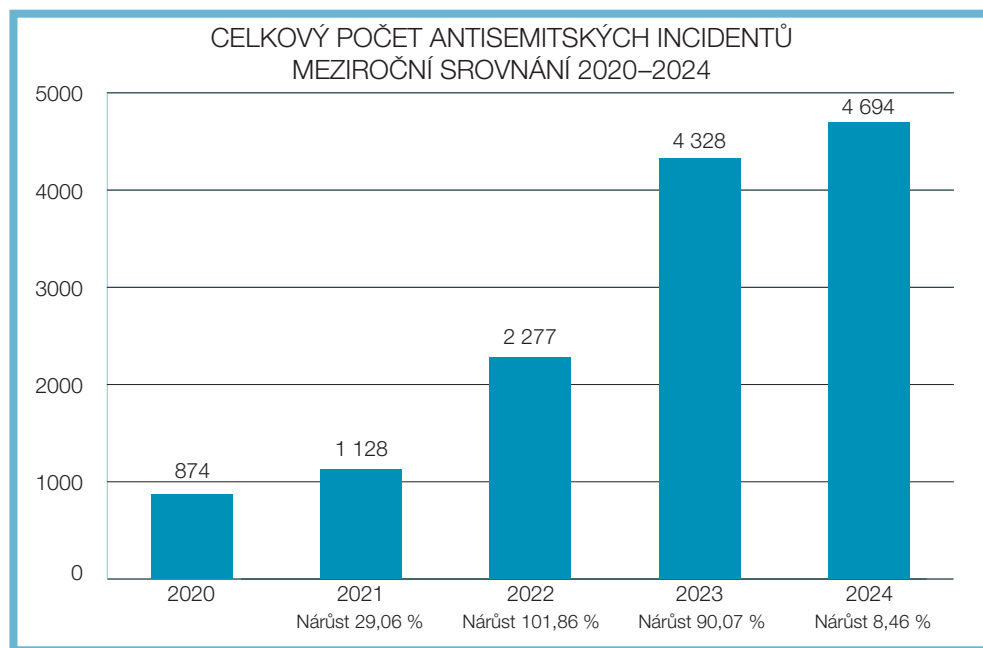
1	SHRnutí A KLÍČOVÁ ZJIŠTĚNÍ	5
2	ÚVOD	12
2.1	ÚČEL VÝROČNÍ ZPRÁVY O ANTISEMITISMU	12
2.2	METODOLOGIE MONITORINGU ANTISEMITISMU	12
2.3	PRACOVNÍ DEFINICE ANTISEMITISMU	16
2.4	NOVÝ ANTISEMITISMUS, 3D TEST A BDS	19
3	KATEGORIZACE ANTISEMITSKÝCH INCIDENTŮ	24
4	ANTISEMITSKÉ INCIDENTY PODLE DRUHU	26
5	ANTISEMITSKÉ INCIDENTY PODLE CÍLE	31
6	ANTISEMITSKÉ INCIDENTY PODLE OBSAHU	35
7	ANTISEMITSKÉ INCIDENTY PODLE IDEOLOGIE	46
8	ANTISEMITSKÉ INCIDENTY PODLE MÉDIA	62
9	STATISTICKÁ DATA O ANTISEMITISMU	72
9.1	ANTISEMITISMUS PODLE STATISTIK FŽO	72
9.2	ANTISEMITISMUS PODLE STATISTIK POLICIE ČR A MINISTERSTVA VNITRA ČR	73
9.3	SROVNÁNÍ STATISTICKÝCH DAT	76
10	PRŮZKUMY VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ	78
10.1	CENTRUM PRO VÝZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ	78
10.2	STEM	79
10.3	AGENTURA EVROPSKÉ UNIE PRO ZÁKLADNÍ PRÁVA	81
10.4	LIGA PROTI HANOBENÍ	83
11	ZE SÍTÍ DO ÚTOKU: PŘÍPAD BRNĚNSKÉ SYNAGOGY	85

12	NORMALIZACE ANTISEMITISMU	89
12. 1	DOPIS OD VANDALA	89
12. 2	OBSAH SDĚLENÍ: ZNIČENÍ IZRAELE	95
12. 3	FROM THE RIVER TO THE SEA, PALESTINE WILL BE FREE	99
12. 4	ANONYMNÍ NETWORKING	102
12. 5	AKADEMIE	106
12. 6	ČTK	108
12. 7	UMĚLECKÁ SCÉNA	109
12. 8	SOUBOJ PETIC	114
12. 9	Z ULICE NA PÓDIA	115
12.10	KRÁDEŽ POZORNOSTI	118
12.11	POPÍRÁNÍ ANTISEMITISMU	123
13	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	125

1 | SHRNU TÍ A KLÍČOVÁ ZJIŠTĚNÍ

Federace židovských obcí v České republice (dále jen FŽO) zaznamenala v roce 2024 celkem 4 694 antisemitských incidentů. Ve srovnání s rokem 2023, kdy bylo registrováno 4 328 incidentů, tak došlo k nárůstu o 8,46 %. V dlouhodobém horizontu představují data za uplynulý rok historické maximum, nicméně trend skokového nárůstu, který byl patrný v předchozích letech, se zastavil. Pro predikci dalšího vývoje by toto zjištění zdánlivě mohlo být důvodem opatrného optimismu. Analýza statistických dat však ukazuje, že se po událostech 7. října 2023 dramaticky zvýšila závažnost antisemitských incidentů.

Shromážděná data nejsou úplným statistickým přehledem všech antisemitských incidentů za rok 2024. FŽO čerpá informace výlučně z otevřených zdrojů, které zahrnují pouze malý výsek popisované reality. Počet registrovaných incidentů závisí rovněž na ochotě a možnostech obětí i svědků projevy antisemitismu hlásit. V České republice, stejně jako v jiných zemích, přetrvává nedostatečná míra nahlašování nenávistných činů, často kvůli stigmatizaci, nedůvěře v instituce nebo obavám o osobní bezpečnost. Statistiky FŽO neumí odpovědět na otázku, jaká část české populace smýšlí či jedná antisemitsky, vypovídají však o trendech ve vnímání antisemitismu a o společenském klimatu ve vztahu k protižidovské předsudečné nenávisti.

K antisemitsky motivovanému násilí dochází v České republice pouze výjimečně. V letech 2020 až 2023 byly FŽO nahlášeny dva násilné útoky (2020, 2021). Loňský rok přinesl v tomto ohledu historický rekord. V roce 2024 byly evidovány čtyři případy fyzického útoku. Všechny se odehrály v kontextu reakcí na konflikt na Blízkém východě.

Na konci ledna 2024 došlo k pokusu o žhářský útok na synagogu Agudas Achim v Brně. Improvizované výbušné zařízení selhalo, policie však incident klasifikovala jako pokus o teroristický čin. V následujících měsících probíhalo skryté mezinárodní vyšetřování, které vyústilo v zatčení pěti osob ve věku 13 až 18 let. Někteří ze zatčených působili nejen na území České republiky, ale také na Slovensku, v Rakousku a Velké Británii. Dva podezřelí byli obviněni z podpory a propagace terorismu, podněcování

k nenávisti a pokusu o teroristický útok. Jeden z podezřelých navíc rekrutoval osoby k účasti na bojích v Sýrii. Při domovních prohlídkách byly zajištěny chladné zbraně, plynové pistole, vojenské vybavení a předměty s extremistickou symbolikou. Zadržení se radikalizovali v online prostředí prostřednictvím sociálních sítí a online komunikační platformy. Obsah, se kterým podezřelí pracovali, zahrnoval podporu tzv. Islámského státu, schvalování islamistických útoků, propagaci džihádismu a šíření nenávisti vůči LGBT+ komunitě, Židům a dalším menšinám. V českém kontextu jde o přelomový případ, kdy antisemitismus z online prostředí přerostl v pokus o násilný útok na židovský cíl.

Přesto však stále platí konstatování, že ve srovnání s jinými státy a regiony zůstala v roce 2024 Česká republika pro židovskou komunitu bezpečnou zemí.

Avšak i Českou republiku zasáhla celosvětová explozivní vlna antisemitismu, která vypukla bezprostředně po teroristickém útoku Hamásu ze 7. října 2023. Následná válka v Gaze měla zásadní vliv na počet i obsah projevů antisemitismu v roce 2024 a významně přispěla k polarizaci české společnosti. Data z uplynulých let ukazují, že jakákoli eskalace násilí v rámci palestinsko-izraelského konfliktu vždy znamenala prudký nárůst antisemitismu. Současná situace je však odlišná. Zatímco předchozí krize byly krátké a časově ohraničené, aktuálně probíhající válka mezi Izraelem a Hamásem je bezprecedentní svou délkou. Události na Blízkém východě zůstávají v centru pozornosti světové i české veřejnosti. Závěr roku 2023 přinesl zcela nový trend normalizace antisemitismu. Rok 2024 tento trend upevnil a završil. Protižidovská nenávist zejména v podobě demonizace a delegitimizace Státu Izrael se stala společensky přijatelným postojem a ovládla veřejný prostor. Z ideologického hlediska došlo k dříve nevídané synergii krajní pravice, krajní levice, islamismu a dezinformační scény.

Spojujícím prvkem je nenávisť k Izraeli, která pracuje s motivy, narativy, konspiracemi a mýty tradičního antisemitismu.

- V roce 2024 bylo zaznamenáno 12 případů vandalizace židovských objektů, sakrálních staveb, hřbitovů či pomníků. Jde o historicky nejvyšší počet a současně dvojnásobek ve srovnání s rokem 2023, kdy FŽO evidovala 6 incidentů tohoto druhu.
- V roce 2024 bylo zaregistrováno 118 adresných incidentů namířených proti konkrétní osobě, objektu či instituci. Tato hodnota představuje historické maximum a ve srovnání s rokem 2023, kdy bylo evidováno 72 incidentů, jde o nárůst ve výši 64 %. Počet adresných incidentů začal prudce růst po událostech 7. října.
- Z hlediska obsahu antisemitských incidentů vždy dominovala obecná kategorie lživých, odlidšťujících, démonizujících, vulgárních nebo stereotypních tvrzení a konspiračních teorií. Druhou nejpočetnější kategorií pak byly projevy nového antisemitismu. Rok 2024 představuje v tomto kontextu bod obratu. Poprvé v historii dlouhodobého monitoringu projevů protizidovské nenávisti v ČR převládl nový antisemitismus, zatímco počet incidentů spojených s tradičními stereotypy a konspiracemi meziročně poklesl o více než 23 %. Skokový nárůst nového antisemitismu začal bezprostředně po událostech 7. října. V roce 2024 FŽO evidovala 2 235 incidentů, které představují téměř 48 % celkového počtu. Ve srovnání s rokem 2023, kdy bylo registrováno 1 242 incidentů, jde o nárůst ve výši 80 %.
- FŽO v roce 2024 evidovala 122 případů popírání a překrucování holokaustu. Tato hodnota představuje historické maximum. Ve srovnání

s rokem 2023, kdy bylo registrováno 83 incidentů, jde o nárůst ve výši 47 %.

- Jednoznačně klíčovou roli v šíření antisemitismu dlouhodobě sehrává virtuální prostředí. V roce 2024 pocházelo z online prostoru 4 503 incidentů, tj. 95,93 % celkového počtu. V roce 2023 činila tato hodnota 98,01 %, v roce 2022 pak 97,1 %. Dominantní platformou pro šíření antisemitismu na internetu zůstávají sociální sítě, na kterých FŽO v loňském roce zaznamenala 3 364 incidentů.
- Statisticky významný trend je spojen s projevy antisemitismu ve veřejném prostoru. Počet těchto incidentů dosáhl v roce 2024 svého historického maxima. FŽO evidovala 162 případů, které ve srovnání s rokem 2023, kdy bylo registrováno 57 případů, představují nárůst ve výši 184 %. Největší část tvořily projevy antisemitismu během veřejných shromáždění, demonstrací, protestů, debat, přednášek, kulturních akcí apod. Jednalo se o provolávaná hesla a slogany, transparenty i výroky řečníků. FŽO v minulosti registrovala nižší jednotky incidentů. K radikální proměně došlo v reakci na události 7. října. Rok 2024 přinesl historický rekord. FŽO evidovala projevy antisemitismu na 73 veřejných akcích, které uspořádali propalestinští aktivisté. Oproti roku 2023 jde téměř o trojnásobek. Druhou nejpočetnější skupinu incidentů ve veřejném prostoru tvoří nejrozumnější formy vandalismu. FŽO evidovala 61 případů, více než pětinašobek ve srovnání s rokem 2023 (12 incidentů).
- Z hlediska ideologického pozadí či motivace antisemitismu tvořily nejpočetnější kategorii incidenty na dezinformačních platformách. FŽO evidovala 1 516 incidentů, které představují 32,3 % celkového počtu. Obě tyto hodnoty jsou srovnatelné s rokem 2023, kdy bylo registrováno

1 422 incidentů s podílem 32,86 %. Ještě do začátku roku 2019 převládaly v dezinformačních konspiracích protiimigrantské a protimuslimské narativy. V letech 2020–2021 se jejich hlavním tématem stalo onemocnění covid-19. Záhy po invazi vojsk Ruské federace na území Ukrajiny se dezinformační ekosystém přeorientoval na otevřenou prokremelskou propagandu. Po událostech 7. října začaly dezinformační platformy masivně šířit lži a manipulace namířené proti Státu Izrael. Obsahově v incidentech převládaly protizidovské konspirační teorie a projevy nového antisemitismu.

■ Druhou nejpočetnější ideologickou kategorií tvořily projevy antisemitismu spojené s krajní pravicí. FŽO evidovala 993 incidentů. Ve srovnání s rokem 2023, kdy bylo registrováno 885 incidentů, jde o nárůst ve výši 12 %. Krajní pravice dominovala statistikám v letech 2021 a 2022. V absolutních číslech počet projevů antisemitismu z krajně pravicových pozic každoročně stoupá. Jejich podíl na celkovém počtu incidentů však v posledních třech letech významně klesá. Zatímco v roce 2021 se krajní pravice podílela na šíření protizidovské nenávisti necelými 47 %, v letech 2023 a 2024 klesla tato hodnota na zhruba 21 %. Krajně pravicové projevy antisemitismu byly v roce 2024 nejčastěji založeny na klasických stereotypech a konspiračních mýtech o Židech jako skryté elitě ovládající média, finance či politiku. Ve vztahu k válce mezi Izraelem a Hamásem pravicová scéna mj. přebírala islamistický a levicový narativ nového antisemitismu.

■ Počet incidentů pocházejících z krajní pravice je srovnatelný s počtem incidentů, u nichž nelze určit konkrétní ideologickou motivaci. FŽO evidovala 933 takových incidentů, které představují 19,88 % celkového počtu. Ve srovnání s rokem 2023, kdy bylo registrováno 1 413 incidentů,

jde o pokles ve výši 34 %. Až do roku 2023 tvořily případy bez ideologického určení vždy zhruba třetinu všech projevů antisemitismu. V roce 2024 poprvé klesl jejich podíl pod 20 %, současně však významně stoupal počet incidentů, jejichž pachatelé inklinují k některému z extremistických názorových proudů. Tuto nepřímou úměru lze vysvětlit postupující polarizací a radikalizací společnosti.

- Projevy antisemitismu spojené s krajní levicí byly historicky zcela marginálním jevem. Jejich počet se sice meziročně mírně zvyšoval, vždy se však pohyboval v řádu desítek. Situace se radikálně proměnila bezprostředně po teroristickém útoku 7. října 2023. Počet antisemitských incidentů pocházejících z krajní levice začal bezprecedentně narůstat. V roce 2023 FŽO evidovala 287 incidentů, které představují ve srovnání s rokem 2022 nárůst ve výši 226 %. V roce 2024 dosáhl tento trend historického maxima. Bylo zaznamenáno 886 incidentů, které představují 18,88 % celkového počtu a meziroční nárůst o 209 %. Obsahem nenávistných projevů byl téměř výhradně nový antisemitismus.
- Narativy nového antisemitismu stojí za dramatickým nárůstem počtu incidentů vycházejících z islamismu. Po událostech 7. října 2023 byl islamismus vůbec nejrychleji rostoucí ideologickou motivací protižidovské nenávisti. V roce 2024 FŽO evidovala 296 incidentů, které představují 6,31 % celkového počtu a meziroční nárůst o 40 %.

2 | ÚVOD

2.1 | ÚČEL VÝROČNÍ ZPRÁVY O ANTISEMITISMU

Výroční zprávy o antisemitismu v České republice (dále jen VZ) připravuje FŽO pro vnitřní potřeby židovských komunit v České republice a pro potřeby dalších domácích i zahraničních institucí, které údaje o antisemitismu zpracovávají. Cílem zprávy je na základě získaných informací poskytnout co nejucelenější obraz o projevech antisemitismu, trendech v jeho vnímání a také o společenském klimatu ve vztahu k protižidovské předsudečné nenávisti.

Antisemitismus představuje nebezpečí nejen pro židovskou komunitu, ale i pro celou českou společnost, neboť významně přispívá k její polarizaci. Dostupnost relevantních dat je základní podmínkou účinné prevence sociálně patologických jevů. FŽO si je vědoma své společenské zodpovědnosti, výroční zprávu proto předkládá i státním institucím, do jejichž gesce boj proti předsudečné nenávisti patří.

2.2 | METODOLOGIE MONITORINGU ANTISEMITISMU

DEFINICE ANTISEMITSKÉHO INCIDENTU

FŽO klasifikuje jako antisemitský incident jakýkoli úmyslný čin nebo projev, který odpovídá níže uvedené pracovní definici antisemitismu podle IHRA

(viz kapitola 2.3) a má prokazatelně antisemitskou motivaci nebo obsah. Antisemitské incidenty se odehrávají ve fyzickém i online prostoru a mohou nabývat různých podob: fyzických či verbálních útoků, vandalizace majetku, vyhrožování, obtěžujícího chování, diskriminace, nenávistné korespondence, příspěvků na sociálních sítích, urážlivých letáků či plakátů apod. Projevy protižidovské předsudečné nenávisti mohou být namířeny proti Židům či proti osobám, které jsou za Židy považovány, proti institucím a proti majetku, který je skutečně či domněle spojen s židovskou komunitou.

Každý jednotlivý incident posuzují minimálně dva kvalifikovaní analytici. V případě pochybností, zda lze incident klasifikovat jako antisemitský, jsou přizváni další odborníci. Pokud není možné dosáhnout jednomyslné shody, incident není do statistického přehledu zařazen. Stejně tak jsou z přehledu vyloučeny veškeré incidenty, které se nepodařilo beze zbytku ověřit.

ZDROJE A RELEVANCE DAT

Shromážděná data pocházejí od obětí a svědků antisemitských incidentů, od českých židovských organizací a komunit, od široké veřejnosti, od Policie ČR a z otevřených zdrojů, mezi které patří renomované zpravodajské servery, dezinformační platformy, tisk, webové stránky, sociální sítě a další.

FŽO provozuje online formulář pro nahlásování antisemitských incidentů www.nahlasincident.cz. Odkaz na formulář je v podobě banneru umístěn na webových stránkách mnoha českých židovských institucí. Jednotlivci a organizace se na FŽO obrazejí rovněž osobně, telefonicky či písemně. Počet nahlášených incidentů meziročně stoupá, stále však tvoří statisticky okrajovou část shromážděných dat. Současně platí, že oznamovatelé nahláší zpravidla skutkově či obsahově závažnější incidenty.

Sběr dat má mnohá provozní a logistická omezení. K metodologii specifických forem monitoringu proto považujeme za nezbytné uvést následující:

- Počet antisemitských incidentů, zachycených prostřednictvím komunikačních kanálů FŽO, závisí mimo jiné na ochotě a možnostech obětí i svědků projevy antisemitismu hlásit. Řada židovských i evropských institucí¹ dlouhodobě upozorňuje na nedostatečnou míru nahlásování antisemitských incidentů, často kvůli stigmatizaci, nedůvěře v instituce nebo obavám o osobní bezpečnost. Statistický přehled, uvedený ve zprávě, proto neodráží plný počet incidentů, které se v uplynulém roce odehrály.
- V současné době existují desítky sociálních médií a komunikačních platform, které svým uživatelům umožňují více či méně skrytou aktivitu. S vědomím této skutečnosti FŽO dlouhodobě aktivně monitoruje veřejné profily vybraných jednotlivců a skupin na sociálních sítích Facebook, Instagram, Telegram, VKontakte, Gloria.tv, Gab a X (dříve Twitter). Antisemitské incidenty z jiných platform jsou do statistiky zahrnuty pouze v případě, že byly FŽO nahlášeny. Monitoring je zaměřen výhradně na příspěvky, které jejich autoři zveřejňují bez jakéhokoli omezení sdílení a viditelnosti. Shromážděná data tak představují pouhý zlomek skutečného počtu antisemitských incidentů v prostředí sociálních médií.

¹ Např.: European Union Agency for Fundamental Rights. *Jewish People's Experiences and Perceptions of Antisemitism*. Online. 2024, s. 20–21, 82–87. Dostupné z: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2024-experiences-perceptions-antisemitism-survey_en.pdf. [citováno 2025-04-30].

Council of the European Commission. *Council Declaration on fostering Jewish life and combating antisemitism - Council Declaration (15 October 2024)*. Online. 2024. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14245-2024-INIT/en/pdf>. [citováno 2025-04-30].

European Commission. *Joint communication to the European Parliament and the Council. No place for hate: a Europe united against hatred*. Online. 2023. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023JC0051>. [citováno 2025-04-30].

- Každý antisemitský příspěvek na sociálních sítích je zahrnut do databáze jako jeden incident bez ohledu na počet sdílení.
- Antisemitské diskusní příspěvky v online médiích se objevují u článků referujících o Židech, Izraeli či Blízkém východě, ale i u článků, které tematicky s židovskou komunitou nijak nesouvisejí. Nenávistné komentáře přibývají postupně, často i několik měsíců po zveřejnění konkrétního článku. Monitoring probíhá manuálně, bez použití specializovaného softwaru nebo umělé inteligence. Není technicky možné monitorovat všechny komentáře. FŽO proto sleduje diskusní příspěvky pouze u tematicky relevantních textů do sedmi dní od zveřejnění článku. Bez ohledu na počet antisemitských komentářů u jednoho článku je celá diskuse zahrnuta do databáze jako jeden incident.
- Na demonstracích, veřejných shromážděních, přednáškách, debatách, kulturních a společenských akcích se často objevuje více antisemitských incidentů najednou, např. výroky řečníků, transparenty, pokřiky apod. Bez ohledu na počet těchto projevů je každá veřejná akce zahrnuta do databáze jako jeden incident.

FŽO čerpá informace o projevech antisemitismu výlučně z otevřených zdrojů. S přihlédnutím k výše uvedeným limitům monitoringu je důležité zdůraznit, že data shromážděná v této zprávě nejsou a nemohou být úplným statistickým přehledem. VZ zachycuje pouze malý výsek popisované reality a neumí odpovědět na otázku, jaká část české populace smýšlí či jedná antisemitsky. Metodologie FŽO je však dlouhodobě konzistentní a neměnná, a tak umožňuje identifikovat a pojmenovat trendy v projevech protizidovské nenávisti. Jinými slovy, kvantitativní analýza souboru dat dovoluje na základě meziročního srovnání formulovat relevantní kvalitativní pozorování.

ANONYMIZACE DAT

VZ obsahuje pouze obecné výčty antisemitských incidentů a textů, které FŽO za rok 2024 eviduje. Pro ilustrativní příklady, zveřejněné v této zprávě, platí, že z důvodu ochrany osobních údajů jsou u použitých diskusních příspěvků a u příspěvků na sociálních sítích odstraněná nebo záměrně nečitelná jména i profilové fotografie autorů. Obdobně s ohledem na poškozené i svědky a jejich bezpečnost nejsou u adresných incidentů uvedeny detaily umožňující identifikaci. Pouze v případě osobně zaměřených útoků, které publikovaly veřejně činné osoby, jež se samy staly cílem takového útoku, ponechává VZ identifikační údaje v plném rozsahu. Grafické online incidenty jsou ve VZ přetištěny jako obrázky. Textové online incidenty jsou s ohledem na čitelnost a přehlednost uvedeny v přepisu v doslovném znění včetně překlepů, stylistických a gramatických chyb.

2.3 | PRACOVNÍ DEFINICE ANTISEMITISMU

Pro tuto zprávu je určující pracovní definice antisemitismu, kterou používá Mezinárodní aliance pro připomínku holokaustu (dále jen IHRA).² Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR přijala usnesení, jímž se k této definici hlásí, dne 25. 1. 2019,³ Senát Parlamentu ČR dne 30. 1. 2019.⁴

² Mezinárodní aliance na památku holokaustu. *Pracovní definice antisemitismu IHRA*. Online. 2016. Dostupné z: <https://www.holocaustremembrance.com/cs/resources/working-definitions-charters/pracovni-definice-antisemitismu-ihra>. [citováno 2025-04-30].

³ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. *Den památky obětí holokaustu*. Online. 2019. Dostupné z: <https://www.psp.cz/xqw/cms.sqw?z=12305>. [citováno 2025-04-30].

⁴ Senát Parlamentu České republiky. *81. usnesení Senátu z 5. schůze, konané dne 30. ledna 2019*. Online. 2019. Dostupné z: <https://www.senat.cz/xqw/webdav/psssenat/original/90463/75783>. [citováno 2025-04-30].

Cílem pracovní definice antisemitismu je mimo jiné poskytnout praktický návod, jak identifikovat incidenty a sbírat data. Obsahuje rovněž konkrétní ilustrativní příklady projevů antisemitismu.

„Antisemitismus je určitý způsob vnímání Židů, který lze popsat jako nenávist vůči Židům. Slovní a fyzické projevy antisemitismu směřují proti židovským i nežidovským osobám anebo jejich majetku, proti institucím a bohoslužebným místům židovských obcí.

Jako vodítko mohou pro názornost posloužit následující příklady:

Projevy mohou mimo jiné směřovat proti Státu Izrael pojatému jako židovské společenství. Za antisemitskou však nelze považovat kritiku Izraele, která se nese v podobném duchu jako kritika kterékoli jiné země. Antisemitismus často obviňuje Židy ze spiknutí s úmyslem škodit lidstvu a mnohdy činí z Židů viníky toho, že se „nic nedaří“. Projevuje se slovem, písmem, vizuálními prostředky i činy a využívá zlovolné stereotypy a záporné povahové vlastnosti.

K aktuálním příkladům antisemitismu ve veřejném životě, médiích, školách, na pracovištích a v oblasti náboženství, které je však třeba nahlížet v celkových souvislostech, patří mimo jiné:

- Výzvy k zabíjení Židů nebo k ubližování Židům, napomáhání takovým činům nebo jejich ospravedlňování ve jménu radikální ideologie nebo extremistického náboženského názoru.
- Lživá, dehumanizující, demonizující nebo stereotypní tvrzení o Židech jako takových nebo o kolektivní moci Židů – mimo jiné zejména mýtus o světovém židovském spiknutí nebo o Židech ovládajících média, ekonomiku, vládu či jiné společenské instituce.

- Vyvozování odpovědnosti vůči Židům jako národu za skutečné nebo domnělé přečiny spáchané židovským jednotlivcem či skupinou, nebo dokonce za činy spáchané nežidovskými osobami.
- Popírání existence, rozsahu, mechanismů (např. plynové komory) nebo úmyslnosti genocidy židovského národa spáchané národně-socialistickým Německem a jeho podporovateli a spoluviníky během druhé světové války (holokaustu).
- Obviňování Židů jako národa nebo Izraele jako státu z vymýšlení nebo zveličování holokaustu.
- Obviňování židovských občanů, že jsou loajálnější k Izraeli nebo k údajným prioritám Židů ve světě než k zájmům svých vlastních států.
- Upírání práva židovského národa na sebeurčení, například tvrzení, že existence Státu Izrael je uskutečněním rasistického záměru.
- Uplatňování nestejného přístupu v tom smyslu, že od Izraele je vyžadováno jednání, které se neočekává ani nevyžaduje od žádného jiného demokratického státu.
- Používání symbolů a představ spojených s klasickým antisemitismem (například tvrzení, že Židé zabili Ježíše nebo používají křesťanskou krev k rituálním účelům) k popisu Izraele nebo Izraelců.
- Srovnávání současné izraelské politiky s politikou nacistů.
- Uplatňování kolektivní odpovědnosti Židů za jednání Státu Izrael.

Antisemitské činy jsou trestné, pokud tak stanoví zákon (v některých zemích například popírání holokaustu nebo šíření antisemitských materiálů).

Trestné činy jsou antisemitské, pokud jsou cíle útoků, ať už se jedná o osoby nebo o majetek – například budovy, školy, bohoslužebná místa nebo hřbitovy – zvoleny proto, že jsou židovské nebo mají souvislost s Židy nebo jsou jako takové vnímány.

Antisemitská diskriminace je jednání upírající Židům příležitosti nebo služby dostupné ostatním, a toto jednání je v mnoha zemích nezákonné.“⁵

2.4 | NOVÝ ANTISEMITISMUS, 3D TEST A BDS

VZ používá také pojem „nový antisemitismus“.⁶ Tento termín není v českém právním prostředí kodifikován. Z metodologického hlediska je však užitečným nástrojem, neboť dobře vystihuje podstatu nelegitimní kritiky Státu Izrael tak, jak ji vymezuje výše uvedená pracovní definice antisemitismu. Koncept nového antisemitismu odkazuje na tzv. 3D test, jehož autorem je Natan Šaransky.⁷ Podle tohoto testu se za antisemitský považuje takový incident, který obsahuje minimálně jedno z tzv. 3D.

První „D“ symbolizuje „démonizaci Izraele“ („Demonisation“), tedy ztožňování Izraele se zlem, agresí, zdrojem světových krizí apod. Příkladem může být přirovnávání politiky Státu Izrael k nacistickému Německu nebo palestinských uprchlických táborů ke koncentračním táborům apod.

Druhým „D“ označuje Šaransky „dvojitý standard“ („Double Standards“), který je selektivně aplikován na Stát Izrael při posuzování jeho zahraniční politiky či vnitřních záležitostí. Izrael je především v rámci Organizace spojených národů terčem mnoha jednostranných odsuzujících prohlášení

⁵ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. *Usnesení PS č. 463 k návrhu usnesení Poslanecké sněmovny ke Dni památky obětí holocaustu a předcházení zločinům proti lidskosti /sněmovní dokument 2076/ (25. ledna 2019)*. Online. 2019. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/text2.sqw?idd=154253&fbclid=IwAR31Kha856GxRCyg0de4grIWVKIJAY8-tj01esQXoI4XJ73wnCa7DrPPD5o>. [citováno 2025-04-30].

⁶ V anglickém jazykovém prostředí je rovněž užíván termín „Israel-related antisemitism“.

⁷ Šaransky, Natan. *3D Test of Anti-Semitism: Demonization, Double Standards, Delegitimization*. In *Jewish Political Studies Review* 16, č. 3–4, podzim 2004. Online. 2004. Dostupné z: <https://jcpa.org/article/3d-test-of-anti-semitism-demonization-double-standards-delegitimization/>. [citováno 2025-04-30].

a rezolucí, zatímco jiné státy, mnohdy nedemokratické, autoritářské a totalitní, srovnatelné kritice vystaveny nejsou. Navíc často vystupují vůči Státu Izrael jako arbitři dodržování mezinárodních zákonů a lidských práv.⁸ V aktuálním diskurzu je dvojí standard široce uplatňován např. ve srovnání s konfliktem na Ukrajině. Lidé, kteří plně podporují Ukrajinu v boji proti ruské agresi, nezřídka zpochybňují právo Izraele na obranu před Hamásem a dalšími teroristickými organizacemi.

Třetí „D“ symbolizuje „delegitimizaci Státu Izrael“ („Delegitimation“). Jako antisemitské mohou být hodnoceny takové projevy, které popírají právo Státu Izrael na existenci.

Specifickým projevem nového antisemitismu je globální hnutí známé pod zkratkou BDS,⁹ která označuje „Boycott, Divestment, Sanctions“, tj. „bojkot, stažení investic, sankce“. BDS popírá právo židovského národa na sebeurčení a usiluje o delegitimizaci Izraele prostřednictvím jeho diplomatické, politické, ekonomické, akademické, profesní a kulturní izolace. Mezinárodní kampaň je organizována a koordinována Palestinským národním výborem BDS¹⁰ a je silně provázaná s teroristickými organizacemi včetně Hamásu či Palestinského islámského džihádu.¹¹ Od roku 2005, kdy byla kampaň zahájena, se k hnutí připojila mnohá levicově progresivistická uskupení.

⁸ UN Watch Database. *Is the UN living up to its founding principles?* Online. Dostupné z: <https://unwatch.org/database/>. [citováno 2025-04-30].

⁹ Viz webová stránka hnutí: <https://bdsmovement.net/>. [citováno 2025-04-30].

¹⁰ Oficiální anglický název je Palestinian BDS National Committee.

¹¹ Více k tématu např.: State of Israel. Ministry of Strategic Affairs and Public Diplomacy. *Terrorists in Suits. The Ties Between NGOs promoting BDS and Terrorist Organizations*. Online. 2019. Dostupné z: https://www.gov.il/BlobFolder/generalpage/terrorists_in_suits/en/De-Legitimization%20Brochure.pdf. [citováno 2025-04-30].

ADL. *FAQs on the Boycott, Divestment, Sanctions (BDS) Movement on Campus*. Online. 2024. Dostupné z: <https://notoleranceforantisemitism.adl.org/resources/blog/faqs-boycott-divestment-sanctions-bds-movement-campus>. [citováno 2025-04-30].

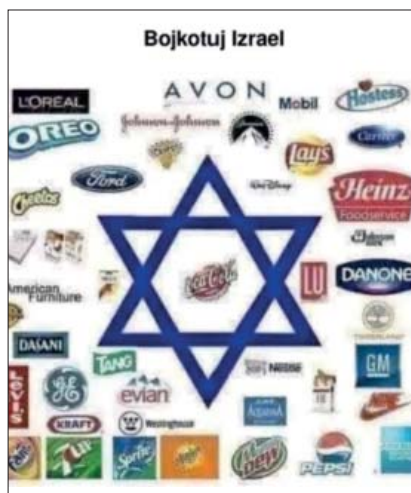
Na tomto místě považujeme za nezbytné zdůraznit, že samotná kritika Izraele není projevem antisemitismu. Popírání práva židovského národa na sebeurčení a legitimacy Státu Izrael však antisemitismem bezesporu je a má mnoho podob, např.:

- označování Izraele termíny, které jej vykreslují jako nezákonnou kolonialistickou, imperialistickou či teroristickou entitu;
- revizionistické historické analogie mezi politikou a důsledky německého nacionálního socialismu a současnou situací v Izraeli, v Gaze či na Západním břehu Jordánu;
- ztotožňování sionismu s rasismem;
- používání termínů jako „genocida“, „apartheid“, „etnické čistky“ či „holokaust“ k popisu izraelské politiky vůči Palestincům apod.

Leden, sociální síť X

Únor, Facebook

Říjen, Vkontakte

Prosinec, Vkontakte

Zejména v souvislosti s nárůstem antisemitismu po 7. říjnu 2023 přibýlo incidentů, které IHRA definuje jako „uplatňování kolektivní odpovědnosti Židů za jednání státu Izrael“. Například nápis „Free Palestine“ nemusí být sám o sobě projevem antisemitismu. Avšak stejný nápis záměrně umístěný k objektu spojenému s židovskou komunitou antisemitským činem je. Politickou proklamací totiž adresuje české židovské komunitě, kterou tak činí symbolicky zodpovědnou za kroky Státu Izrael.

Nápis „Free Palestine“ na betonových zábranách před Jeruzalémskou synagogou, červenec, Praha. Zdroj: FŽO

3 | KATEGORIZACE ANTISEMITSKÝCH INCIDENTŮ

FŽO v roce 2024 evidovala celkem 4 694 antisemitských incidentů, které jsou v následujících kapitolách roztříděny podle druhu, cíle, obsahu, ideologie a média. Hranice mezi kategoriemi mohou být neostré a často by bylo možné zařadit jeden incident do více kategorií. Například vulgární tvrzení bývá doprovázeno fyzickou agresí či vyhrožováním, stejně tak dochází ke spojování nového antisemitismu a popírání holokaustu. V takových případech je na základě analýzy vždy vybrána dominantní kategorie.

Při popisu ideologické motivace či pozadí antisemitských incidentů pracuje VZ s pojmy, které nejsou v českém právu dosud kodifikovány. Definice pojmů jako „extremismus“,¹² „dezinformace“, „předsudečná nenávisť“ jsou proto převzaty z metodiky Ministerstva vnitra ČR (dále jen MV ČR).¹³

Kategorizace umožňuje pomocí kvantitativní analýzy a meziročního srovnání identifikovat aktuální trendy v projevech protizidovské předsudečné nenávisti.

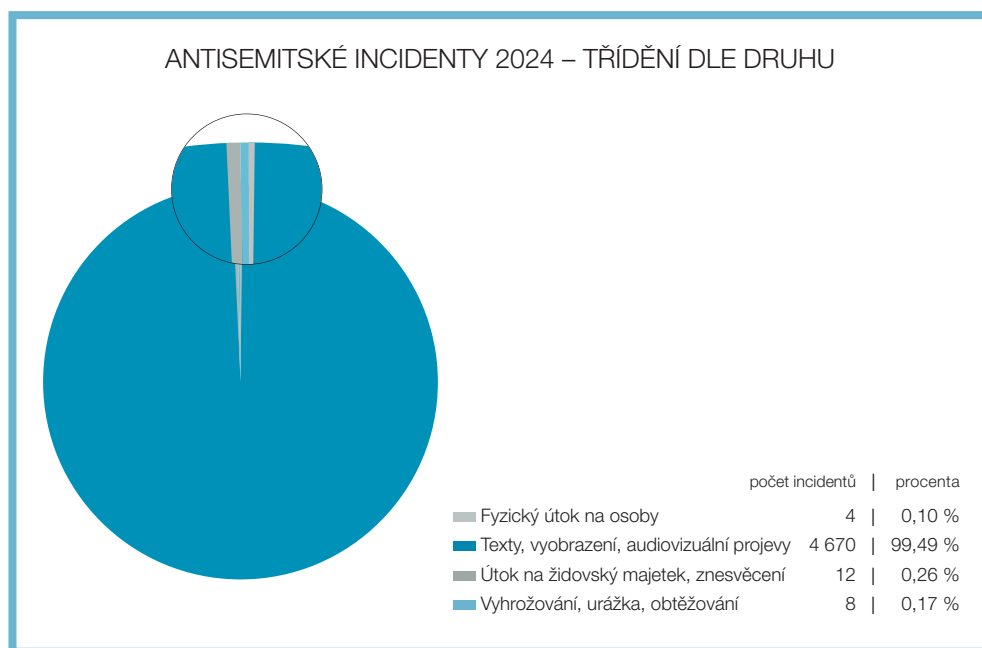
¹² Ministerstvo vnitra České republiky. *Co je extremismus*. Online. 2010. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/co%e2%80%90je%e2%80%90extremismus.aspx>. [citováno 2025-04-30].

¹³ Ministerstvo vnitra České republiky. *Definice dezinformací a propagandy*. Online. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/cthh/clanek/definice-dezinformaci-a-propagandy.aspx>. [citováno 2025-04-30].

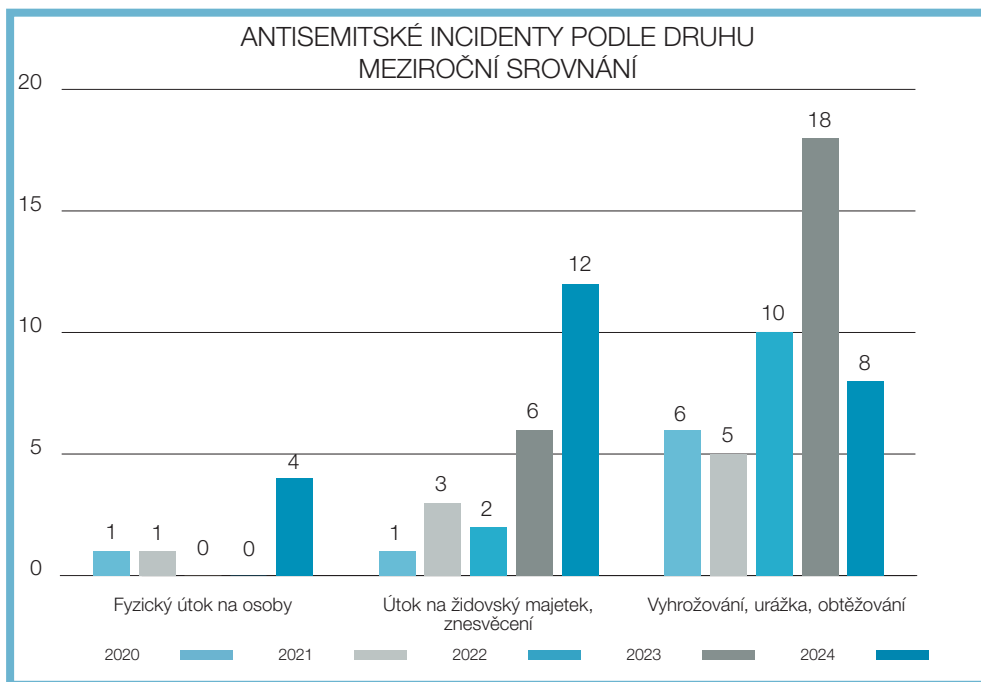
Omezený rozsah této zprávy nedovoluje uvést srovnávací grafy ve všech kategoriích. V následujících kapitolách jsou proto vybrány pouze tabulky a grafy, které ilustrují klíčová zjištění.

CELKOVÝ POČET EVIDOVANÝCH ANTISEMITSKÝCH INCIDENTŮ ZA ROK 2024		4 694
DLE DRUHU		
Fyzický útok na osoby		4
Texty, vyobrazení, audiovizuální projevy		4 670
Útok na židovský majetek, znesvěcení		12
Vyhrožování, urážky, obtěžování		8
DLE CÍLE		
Adresné		118
Obecné		4 576
DLE OBSAHU		
Fyzická agrese		16
Vyhrožování, schvalování, ospravedlňování či vyzývání k fyzickému útoku		94
Lživá, odlidšťující, demonizující, vulgární nebo stereotypní tvrzení a konspirační teorie		2 227
Popírání faktu, rozsahu a mechanismu holokaustu		122
Nový antisemitismus a BDS		2 235
DLE IDEOLOGIE		
Pravicový extremismus		993
Levicový extremismus		886
Islamismus		296
Ultrakonzervativní křesťanský fundamentalismus		70
Dezinformační platformy		1 516
Bez určení		933
DLE MÉDIA		
Osobní konfrontace a interakce		5
Veřejný prostor		162
Dopisy a e-maily		13
Tištěná média		11
Internet		4 503

4 | ANTISEMITSKÉ INCIDENTY PODLE DRUHU

Z hlediska druhu antisemitských incidentů dlouhodobě dominuje obecná kategorie, která zahrnuje texty, vyobrazení a audiovizuální projevy. Tyto incidenty jsou šířeny převážně ve virtuálním prostředí. Podporují normalizaci protižidovské nenávisti, a mohou tak přispívat k radikalizaci části společnosti.

Fyzické projevy antisemitismu zůstávají statisticky nevýznamné, přesto však loňský rok přinesl v tomto ohledu historický rekord, který naznačuje rostoucí míru agresivity pachatelů.

K antisemitsky motivovanému násilí dochází v České republice pouze výjimečně. V letech 2020 až 2023 byly zaznamenány dva násilné útoky (2020, 2021). V roce 2024 však byly evidovány čtyři případy fyzického útoku na osoby. Všechny se odehrály v kontextu reakcí na konflikt na Blízkém východě.

Obdobně bylo v roce 2024 zaznamenáno 12 případů útoku na židovský majetek a jeho znesvěcení. Jde o historicky nejvyšší počet a současně dvoj-

násobek ve srovnání s rokem 2023, kdy FŽO evidovala 6 incidentů tohoto druhu. Pro přesnost je nutné doplnit, že tato kategorie obsahuje pouze případy vandalizace židovských objektů a nejsou do ní zahrnuty desítky podobných incidentů, ke kterým došlo v jejich okolí.

Fyzický útok na osobu je takový útok, který vede k ublížení na zdraví, případně útok, jehož cílem je ublížení na zdraví.

**FYZICKÝ
ÚTOK**

Fyzické napadení muže před svědky na veřejném prostranství. Útoku předcházelo náhodné setkání a spontánní rozhovor, během kterého napadený prezentoval proizraelské názory.

Prosinec, Brno

Útok na židovský majetek, znesvěcení. Útok na židovský majetek nebo na majetek, který je vnímán jako se Židy propojený, je druh incidentů spáchaných s cílem majetek poškodit, znesvětit či symbolicky znehodnotit. Jedná se například o ničení židovských sakrálních staveb, hřbitovů či pomníků, malování nacistických symbolů na židovské objekty a další projevy vandalismu.

Neznámý pachatel potřísnil prostor před synagogou zvířecí krví, leden, Polná. Zdroj: FŽO

Nápis „ZABÍT ŽIDY“ na vstupních dveřích Nové synagogy v Libni, prosinec, Praha. Zdroj: FŽO

Vyhrožování, urážky a obtěžování jsou jakékoli psané nebo verbální projevy namířené proti židovské komunitě jako celku, Židům či těm, kteří jsou za Židy považováni. K těmto projevům může docházet při osobní interakci, telefonicky, poštou, e-mailem, na sociálních sítích a komunikačních platformách.

Skupina mužů opakovaně pokřikovala z restaurační zahrádky směrem k synagoze, v níž právě probíhal koncert, hesla jako „Zkurvení Židi“. Muži se následně pokusili dostat do vstupního prostoru synagogy.

Srpen, Praha

OSOBNÍ
KOMUNIKACE

„Musíte házet bomby, neboť jste zoufalci zbloudilí na cestě (...) tak ze zbabělosti vraždíte jiné (...)“

Citace z dopisu zasláního jednomu z pražských rabinů, prosinec, Praha

POŠTOVNÍ
ZÁSILKA

Texty, vyobrazení, audiovizuální projevy. Tato kategorie zahrnuje projevy antisemitismu, které nejsou adresovány konkrétní osobě, instituci nebo židovskému objektu. Jedná se tedy např. o veřejně pronesené výroky, pokřiky a transparenty na demonstracích, plakáty, graffiti, videa, články, publikace a veškeré projevy antisemitismu na internetu, sociálních sítích a komunikačních platformách.

SOCIÁLNÍ
SÍŤ

„Izrael je už horší než Hitler.“
Červenec, Instagram

SOCIÁLNÍ
SÍŤ

„Židák a k tomu nácek to že jste zabili Ježíše za to budete trpět do sodného dne. Proto nemáte nikde domov.“
Únor, sociální síť X

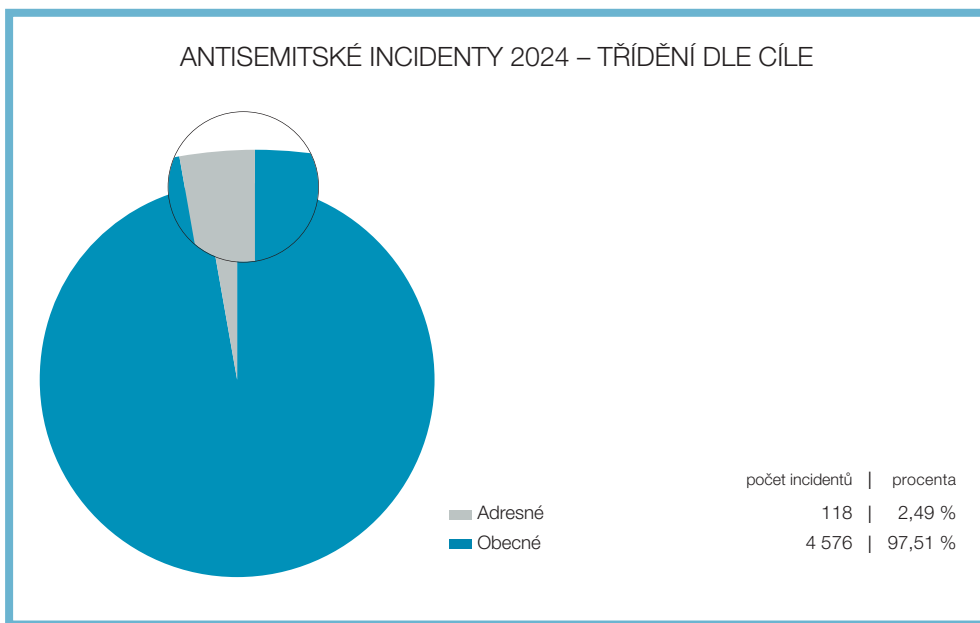

Duben, Vkontakte

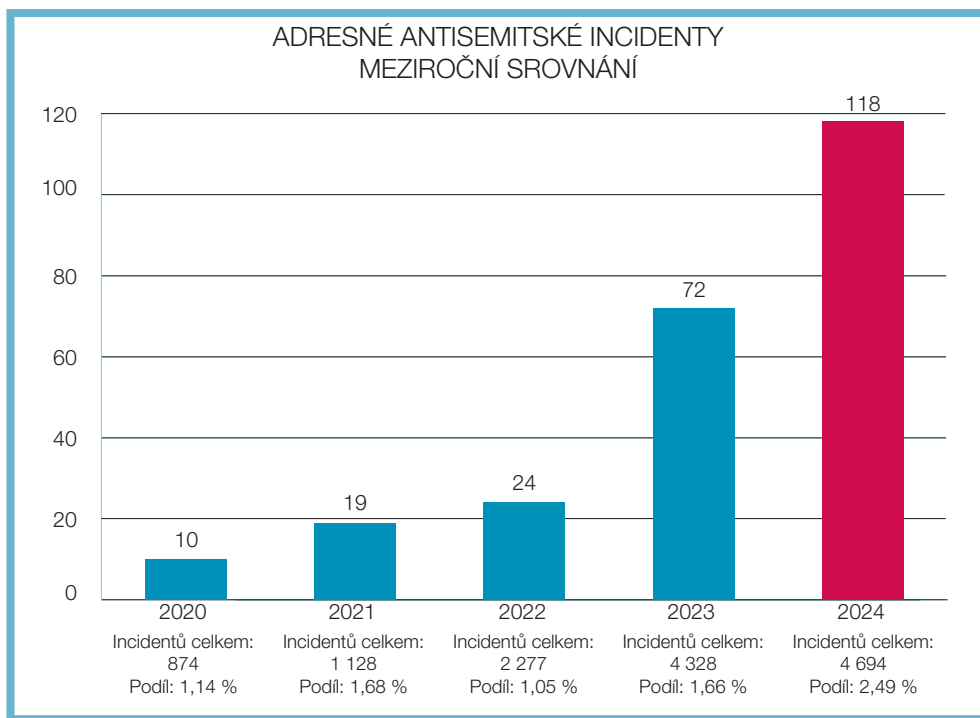
Září, Vkontakte

5 | ANTISEMITSKÉ INCIDENTY PODLE CÍLE

Poměr adresných a obecných incidentů se v posledních pěti letech významně neměnil. Z hlediska absolutních čísel jsou incidenty namířené proti konkrétním osobám či institucím dlouhodobě statisticky okrajovou kategorií. Bezprostředně po 7. říjnu 2023 však došlo k prudkému nárůstu výskytu adresných incidentů. Loňský rok tento trend potvrdil a přinesl dvě historická maxima: nejvyšší počet těchto incidentů a současně jejich nejvyšší

podíl na celkovém objemu shromážděných dat. V roce 2024 bylo evidováno 118 adresných incidentů (srov. 72 incidentů v roce 2023), které tvořily 2,49 % celkového počtu (srov. 1,66 % v roce 2023).

Za **adresné** jsou považovány incidenty, které byly namířeny proti konkrétní osobě, objektu či instituci. Do této kategorie patří rovněž útoky na židovský majetek nebo na majetek, který je vnímán jako se Židy propojený, s cílem majetek skutečně či symbolicky znehodnotit.

Kategorie **obecných** incidentů zahrnuje všechny antisemitské projevy, které nemají specifickou oběť či cíl.

Adresný incident: neznámý vandal poškodil dva nově položené kameny zmizelých (Stolpersteine), květen, Beroun. Zdroj: město Beroun¹⁴

Adresný incident: neznámý vandal pomaloval a popsal betonové bloky před Jeruzalémskou synagou, červenec, Praha. Zdroj: FŽO

¹⁴ Město Beroun. *Neznámý vandal poničil pamětní kameny*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.mesto-beroun.cz/pro-obcany/aktualne/aktuality/neznamy-vandal-ponicil-pametni-kameny-9495cs.html>. [citováno 2025-04-30].

Adresný incident: neznámý vandal strhal a poškodil plakáty s portréty osob, které byly 7. října 2023 uneseny do Gazy. Plakáty byly vylepeny na ohradní zdi Starého židovského hřbitova, listopad, Praha. Zdroj: FŽO

„Zalez zide“.

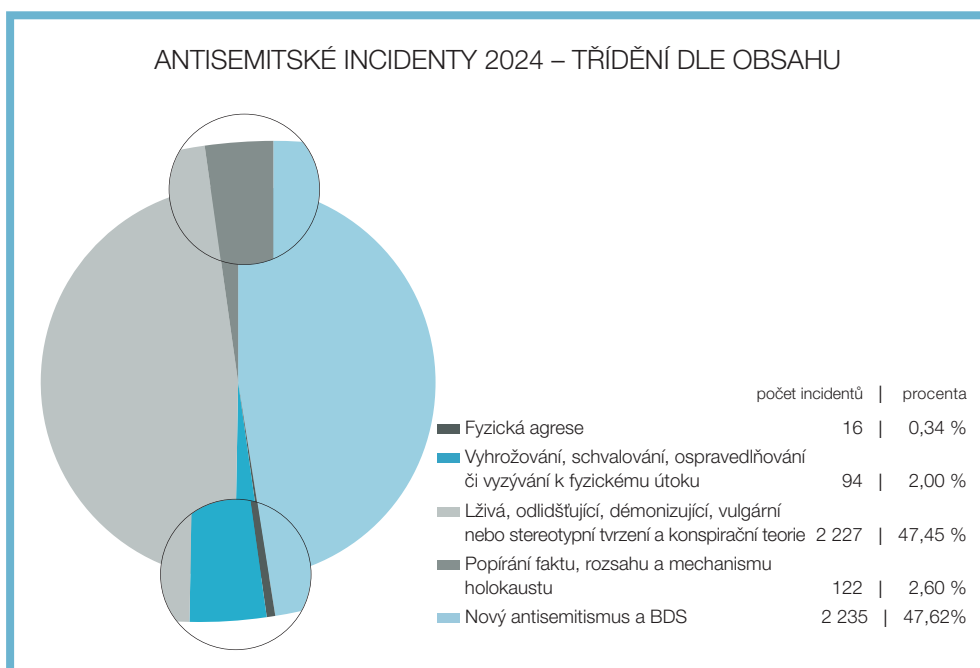
„Mám pocit, rabíne, že jsi akorát mluvčí rasistického genocidního státu. Budeš muset být potrestán dle zákona.“

SOCIÁLNÍ
SÍŤ

„Myslím, že vaše znepokojení jenom poroste, protože svět už vás má plné zuby a bude na vaše válečné zločiny reagovat, ať už si budete hrát na věčnou oběť, nebo budete kvičet slůvka jako Antisemitismus třeba ve vysokém C.“

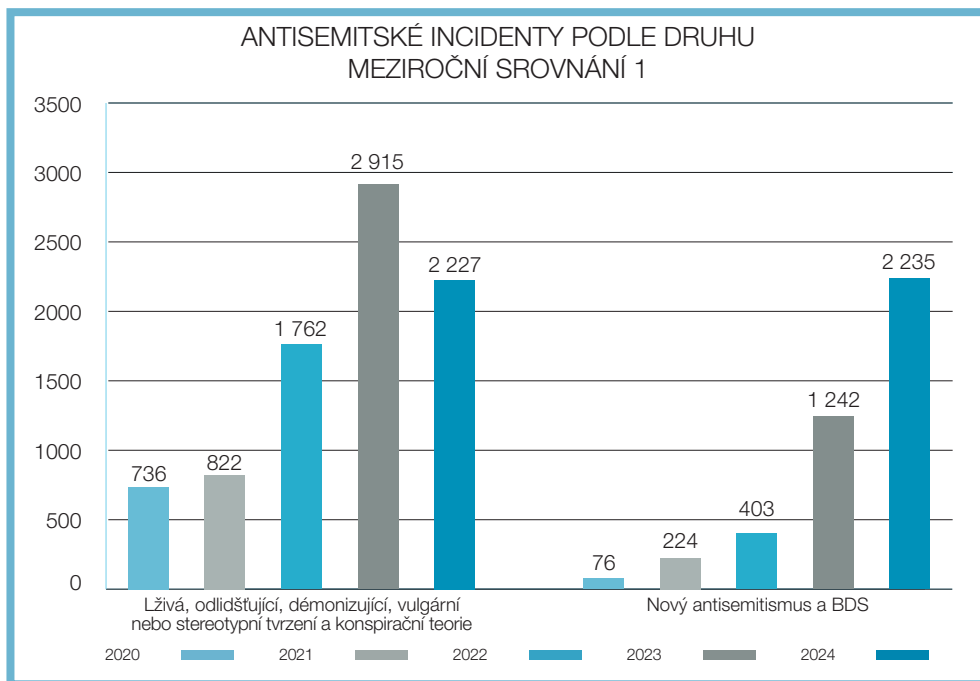
Urážky adresované jednomu z českých rabínů, prosinec, sociální síť X

6 | ANTISEMITSKÉ INCIDENTY PODLE OBSAHU

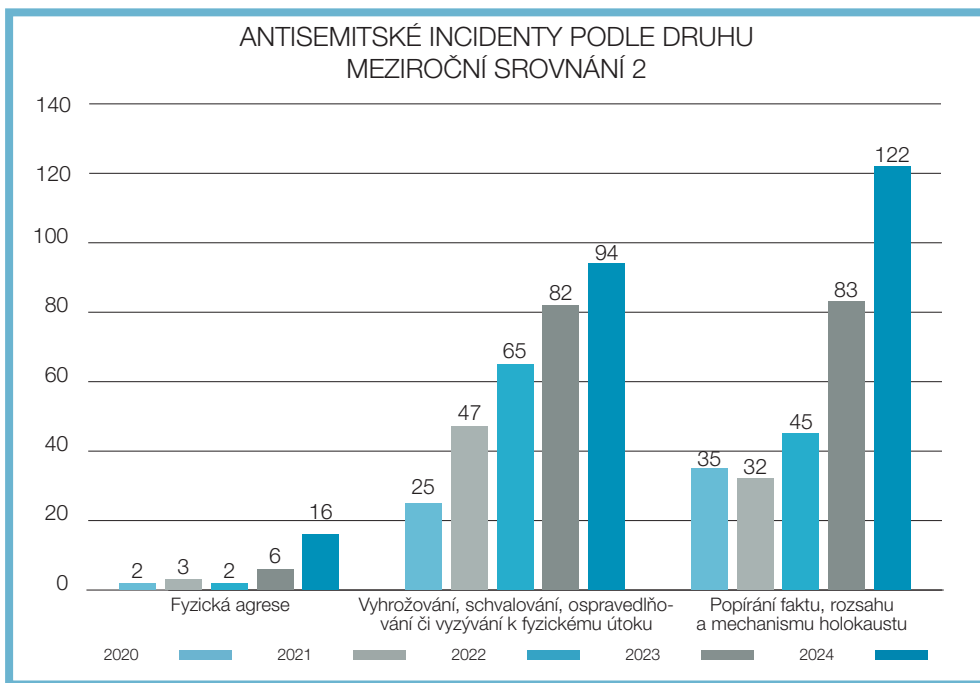
Z hlediska obsahu antisemitských incidentů vždy dominovala obecná kategorie lživých, odlidšťujících, demonizujících, vulgárních nebo stereotypních tvrzení a konspiračních teorií. Druhou nejpočetnější kategorií pak byly projevy nového antisemitismu. Rok 2024 představuje v tomto kontextu bod obratu. Poprvé v historii dlouhodobého monitoringu projevů proti-

židovské nenávisti v ČR převládá nový antisemitismus, zatímco počet incidentů spojených s tradičními stereotypy a konspiracemi meziročně poklesl o více než 23 %.

Skokový nárůst nového antisemitismu začal bezprostředně po událostech 7. října 2023. V roce 2024 FŽO evidovala 2 236 incidentů, které představují téměř 48 % celkového počtu. Ve srovnání s rokem 2023, kdy bylo registrováno 1 242 incidentů, jde o nárůst ve výši 80 %. Příčinou tohoto znepokojivého vývoje je zejména masivní vlna reakcí na palestinsko-izraelský konflikt a probíhající normalizace protižidovské předsudečné nenávisti. Legitimní kritika izraelské politiky často přerůstala v delegitimizaci a demonizaci Státu Izrael, jeho obyvatel i židovské diaspory. Uplatňování

principu kolektivní viny Židů za izraelskou politiku a za situaci na Blízkém východě je ostatně trendem, který v prostoru Evropské unie sílil již před 7. říjnem 2023.¹⁵

Tradiční konspirační mýty a stereotypní antisemitské předstupy, které v roce 2024 tvořily druhou nejpočetnější obsahovou skupinu incidentů, se často prolínaly s projevy nového antisemitismu. Příkladem může být šíření dezinformací o vojenských záměrech Izraele doprovázených nenávistnými výroky o „typické židovské zákeřnosti“. Hojně zastoupené byly také nejrůz-

¹⁵ Např.: European Union Agency for Fundamental Rights. *Jewish People's Experiences and Perceptions of Antisemitism*. Online. 2024, s. 14, 29–32, 62. Dostupné z: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2024-experiences-perceptions-antisemitism-survey_en.pdf. [citováno 2025-04-30].

nější teorie o „sionistickém spiknutí“ ve vztahu k událostem 7. října 2023, hanlivá antisemitská vyobrazení i klasická tvrzení o „židovských zájmech“, které ovládají média a manipulují globální politikou.

Meziroční nárůst k historickému maximu je však patrný ve všech sledovaných kategoriích. Vedle případů fyzické agrese stoupl zejména počet incidentů, které patří do skupiny popírání a přeručování holokaustu. V roce 2024 FŽO evidovala 122 těchto incidentů. Ve srovnání s rokem 2023, kdy bylo registrováno 83 případů, jde o nárůst ve výši 47 %.

Fyzická agrese zahrnuje případy fyzického útoku na osoby a útoky na židovský majetek, jeho vandalizaci či znesvěcení.

Účastník „Pochodu dobré vůle“, který nesl izraelskou vlajku, byl napaden neznámým kolemjdcím. Ten se mu snažil vlajku vytrhnout z ruky a během fyzické potyčky záměrně zlomil její dřevěnou žerď, duben, Praha. Zdroj: sociální sítě

Neznámý pachatel vhodil do areálu židovského hřbitova podomácku vyrobenou zápalnou láhev. Improvizované výbušné zařízení selhalo a nezpůsobilo škodu.

Květen, Telč

VANDALISMUS

Vyhrožování, schvalování, ospravedlňování či vyzývání k fyzickému útoku může být v adresné i obecné podobě namířeno proti jednotlivcům, institucím i proti Státu Izrael.

Mladý muž procházející kolem budovy židovské školy a sousedního obchodu s izraelským zbožím křičel „Sieg Heil“.

Květen, Praha

OSOBNÍ
KOMUNIKACE

„Už těm židákům přerostl hřebínek, je třeba tvrdě zasáhnout!“

Duben, Pókec24.cz

DISKUSNÍ
PŘÍSPĚVĚK

„Spalte sionismus do základů“, červenec, sociální síť X

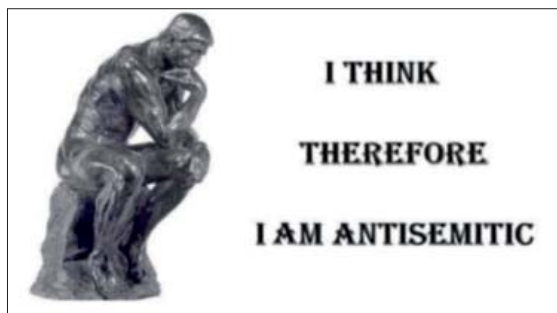
Lživá, odlidšťující, demonizující, vulgární nebo stereotypní tvrzení a konspirační teorie. Do této kategorie spadají tradiční i moderní mýty o židovských vlastnostech či o světovém spiknutí i obviňování Židů, že jsou loajálnější k Izraeli nebo k údajným prioritám Židů ve světě než k zájmům svých vlastních států.

Duben, Threads

Červenec, Telegram

„Myslím, tedy jsem antisemita“, srpen, Gab

Popírání faktu, rozsahu a mechanismu holokaustu. Tato kategorie zahrnuje incidenty, které popírají či bagatelizují historická fakta o záměrné genocidě židovského lidu, páchané nacionálně socialistickým Německem a jeho podporovateli a spojenci během druhé světové války. Například zpochybňování existence plynových komor, zesměšňování a relativizace počtu židovských obě-

tí nebo obviňování Izraele či Židů, že si holokaust vymysleli nebo ho zveličují. Patří sem rovněž obvinění, že si Židé za svou genocidu mohou sami nebo že zneužívají její historický odkaz. Bagatelizace holokaustu se může projevat i používáním samotného pojmu a jeho symboliky pro události nebo v kontextech, které s holokaustem nijak nesouvisejí.

Vlevo: „Žijte. Smějte se. Milujte.“ Vpravo: „Toto je pravá fotografie Židů v nacistickém koncentračním táboře (Nováky) během 2. světové války.“
Leden, Gab

„Židé udávali záměrně větší počet obětí holocaustu proto, protože požadovali nespravedlivé reparace a restituční náhrady za údajné oběti. Rovněž to bylo předem připravované, aby holokaust jako nástroj obviňování z antisemitismu vydržel židům minimálně 100 let pro diskriminaci gójů.“

Červen, Gloria.tv

SOCIÁLNÍ
SÍŤ

„Zapomeňte na jejich vylhanej holokaust. Všechno je to podvod.“

Říjen, Hrdinove.net

ONLINE
CLÁNEK

Prosinec, Telegram¹⁶

Nový antisemitismus a BDS označuje kategorii incidentů, které popírají právo židovského lidu na sebeurčení, zpochybňují legitimitu Státu Izrael či na něj uplatňují standardy chování, které nejsou uplatňovány vůči jiným demokratickým státům, nebo kolektivně obviňují Židy za politiku Státu Izrael. Jsou to tedy např. tvrzení, že existence Státu Izrael je založena na rasismu, apartheidu či kolonialismu, srovnávání současného jednání Státu Izrael s nacistickou politikou, obviňování z genocidy, etnických čistek apod. Významným projevem jsou také výzvy k bojkotu, stažení investic a sankcím (BDS) či ke komplexní mezinárodní izolaci Izraele. Tyto výzvy, které jsou rámovány jako forma nenásilného odporu, ve skutečnosti však běžně cílí na židovské jednotlivce a instituce bez ohledu na jejich vztah ke Státu Izrael. Častým prvkem je také používání hesla „From the river to the sea, Palestine will be free“, které v kontextu, v němž je běžně užíváno, implikuje zničení Izraele. Tento typ antisemitismu je obtížné jednoznačně identifikovat, protože se často vyjadřuje jazykovými prostředky běžně spojovanými s lidskoprávním aktivismem – například s podporou menšin nebo výzvami k mezinárodní spravedlnosti. Řada projevů protižidovské předsudečné nenávisti

¹⁶ Ursula Haverbeck je německá seniorka, která byla opakovaně odsouzena za popírání nacistických zločinů. Veřejně tvrdila, že vyhlazovací tábory, jako např. Osvětim, nebyly určeny k masovému vraždění Židů, a holokaust označila za „nejtrvalejší historickou lež“. Viz Wikipedia. *Ursula Haverbeck*. Online. Dostupné z: https://de.wikipedia.org/wiki/Ursula_Haverbeck. [citováno 2025-04-30].

tak zůstává nerozpoznána nebo je zlehčována, a to nejen širokou veřejností, ale i částí odborné, mediální či aktivistické scény. Na tomto místě je nezbytné opětovně zdůraznit, že mezi antisemitské incidenty není řazena kritika Státu Izrael, pokud nesplňuje kritéria pracovní definice antisemitismu podle IHRA.

„Izrahell si svoje miminka upekl sám a použil k tomu tanky a vrtulníky Apache, aby se mohl ‚pomstít‘ a ukrást území, které mu nepatří. Smrt okupantům a věčná hanba pro Sionisty celého světa, kteří tento masakr oslavovali, aniž by znali fakta...“

Červenec, sociální síť X¹⁷

SOCIÁLNÍ
SÍŤ

„Cokoliv provede sionistický stát Izrael, to je přecházeno mlčením. Kdokoliv se ale brání Izraeli a jeho teroru páchaném na nežidech, ať to jsou Peršané a Írán, jenž čelí likvidacím na svých konzulátech izraelskými raketami, anebo Palestinci v Gaze, kteří čelí genocidě po dopadech bomb na uprchlické tábory, tak na toho se ihned spustí z Prahy řev.“

Duben, Aeronet.news

ONLINE
ČLÁNEK

Červen, Vkontakte

Leden, Facebook

¹⁷ „Izrahell“ je počestěná kombinace anglických slov „Israel“ a „hell“, tedy „peklo“.

Září, sociální síť X

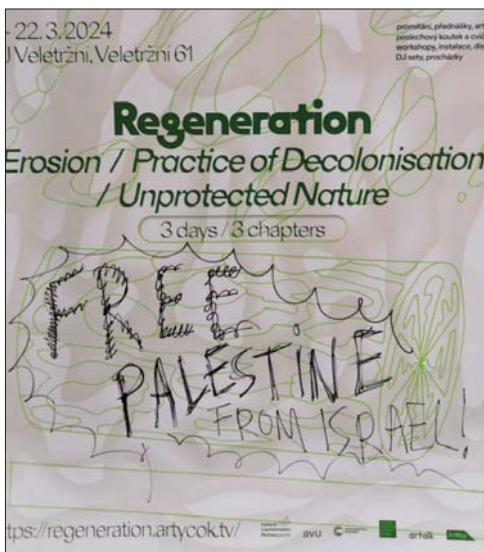
Nápis „Izrahell“¹⁸ na fasádě budovy
v centru města, duben, Praha. Zdroj: FŽO

DISKUZNÍ
PŘÍSPĚVEK

„Izrael dokáže akorát vraždit civilisty na Západním břehu
a v Palestině a plundrovat palestinské zdroje.“

Srpen, iDNES.cz

¹⁸ Viz poznámka č. 17.

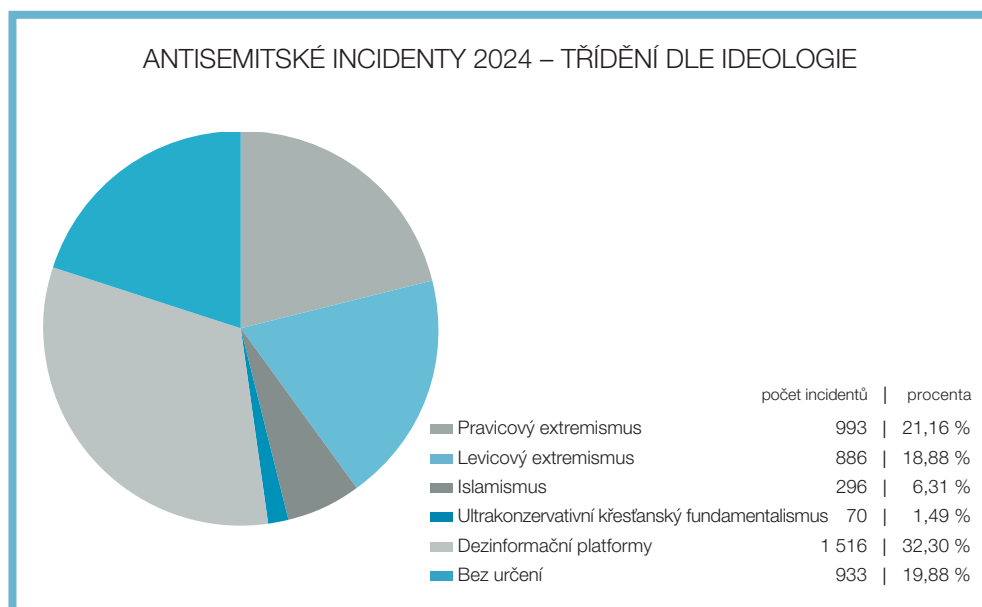
Ručně dopsaný nápis „Free Palestine from Israel“, tedy „Osvobod'te Palestinu od Izraele“, na plakátu k Festivalu environmentálních a dekolonizačních perspektiv, březen, Praha. Zdroj: FŽO

„Všichni sionisti jsou parchanti.“¹⁹
Leták umístěný na zdi Starého židovského hřbitova, srpen, Praha.
Zdroj: FŽO

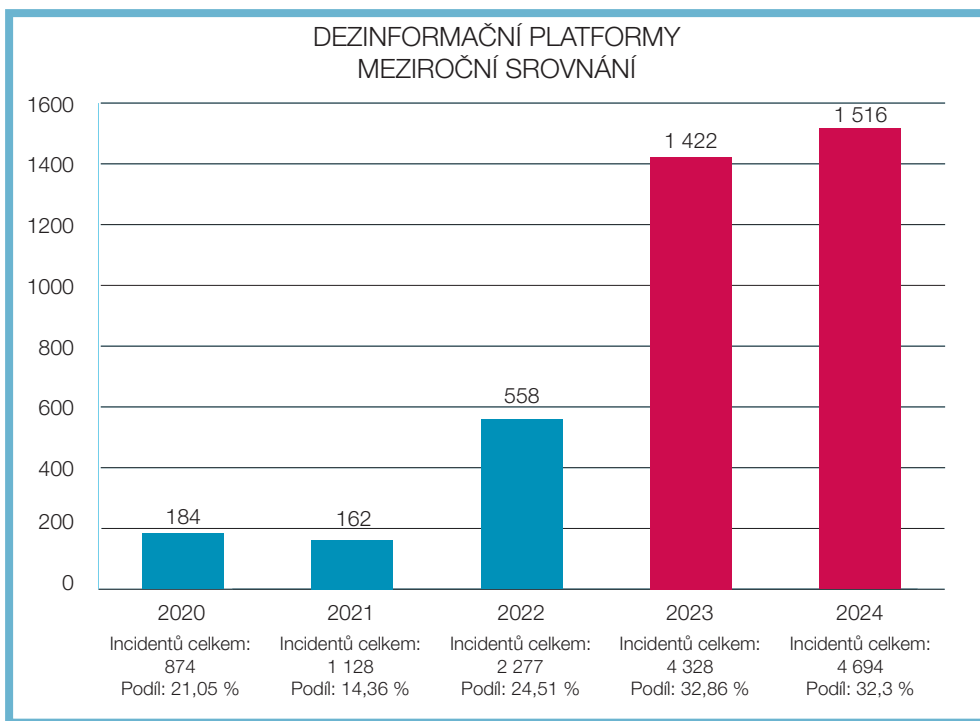
¹⁹ „A.Z.A.B“ je variací akronymu ACAB, „All Cops Are Bastards“, tj. „Všichni policajti jsou parchanti“.

7 | ANTISEMITSKÉ INCIDENTY PODLE IDEOLOGIE

Antisemitismus je fenomén, který v různé intenzitě prostupuje celým politickým a společenským spektrem. FŽO dlouhodobě sleduje projevy protizidovské nenávisti z ideologických pozic extrémní pravice i levice, islamismu a ultrakonzervativního křesťanského fundamentalismu. Samostatnou kategorií, která čerpá ze všech extremistických ideologií, jsou dezinformační platformy. Ekosystém dezinformací zahrnuje webové stránky, sociální sítě a řetězové e-maily. Dezinformační média jsou velmi často pro-

kremelská a navázaná na antisystémová hnutí.²⁰ Z metodologického hlediska platí, že původ antisemitského incidentu lze určit jen tehdy, pokud se vyskytne na jednoznačně zařaditelném médiu, případně se autor nebo útočník sám k nějaké ideologii či náboženskému extremismu přihlásí. Všechny incidenty, u nichž není stanovení ideologického původu možné, jsou zařazeny do kategorie „bez určení“.

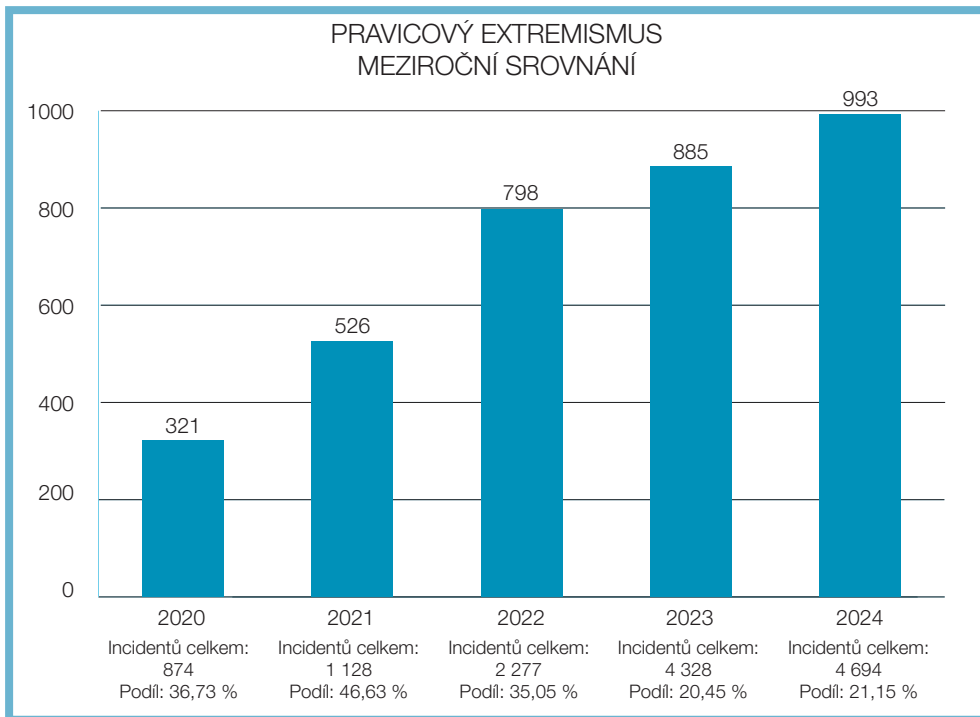
²⁰ Definice pojmů spojených s extremistickou scénou přejímá FŽO z metodologie MV ČR. Viz Ministerstvo vnitra ČR. *Výroční zprávy o extremismu a koncepcce boje proti extremismu*. Online. 2025. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>. [citováno 2025-04-30].

Analýza dat za rok 2024 umožňuje pojmenovat šest hlavních trendů:

■ Nejpočetnější kategorií byly projevy antisemitismu na dezinformačních platformách. FŽO evidovala 1 516 incidentů, které představují 32,3 % celkového počtu. Obě tyto hodnoty jsou srovnatelné s rokem 2023, kdy bylo registrováno 1 422 incidentů s podílem 32,86 %. Z hlediska ideologie došlo v posledních šesti letech k několika významným proměnám. V letech 2019 a 2020 byly nejčastější antisemitské incidenty bez zjevné ideologické motivace. V letech 2021 a 2022 dominovala krajní pravice. V roce 2023 se historicky poprvé nejčastěji vyskytovaly incidenty spojené s dezinformační scénou. Ještě do začátku roku 2019 převládaly v dezinformačních konspiracích protiimigrantské a protimuslimské narativy. V letech 2020–2021 se jejich hlavním tématem stalo onemocnění covid-19. Záhy po invazi vojsk Ruské federace na území Ukrajiny v roce 2022 se dezinformační ekosystém přeorientoval na otevřenou prokremelskou propagandu. Po událostech 7. října začaly dezinformační platformy masivně šířit lži a manipulace namířené proti Státu Izrael. Obsahově v incidentech převládaly protizidovské konspirační teorie a projevy nového antisemitismu.

Dezinformační ekosystém vždy reaguje na aktuální společenský diskurz, do kterého promítá tradiční předsudečné vzorce. Antisemitismus tak není přítomen jako samostatné téma, ale tvoří univerzální ideologický rámec. Typickým příkladem jsou dezinformační konspirace o domnělém židovském vlivu na média, globální finanční systémy nebo světové organizace. Často se objevuje také zpochybňování legitimacy Státu Izrael a jeho démonizace, obvykle prostřednictvím manipulativního srovnání s nacismem, nebo označování Izraele za „skutečného agresora“. Závažným společenským rizikem těchto platform je jejich schopnost překračovat ideologické hranice. Antisemitský obsah z de-

zinformačních zdrojů přejímají nejen extremisté, kteří v něm nacházejí potvrzení svých existujících předsudků, ale i jednotlivci bez jasného ideologického ukotvení. Ti pak tyto narativy dále šíří zejména v prostředí sociálních sítí.

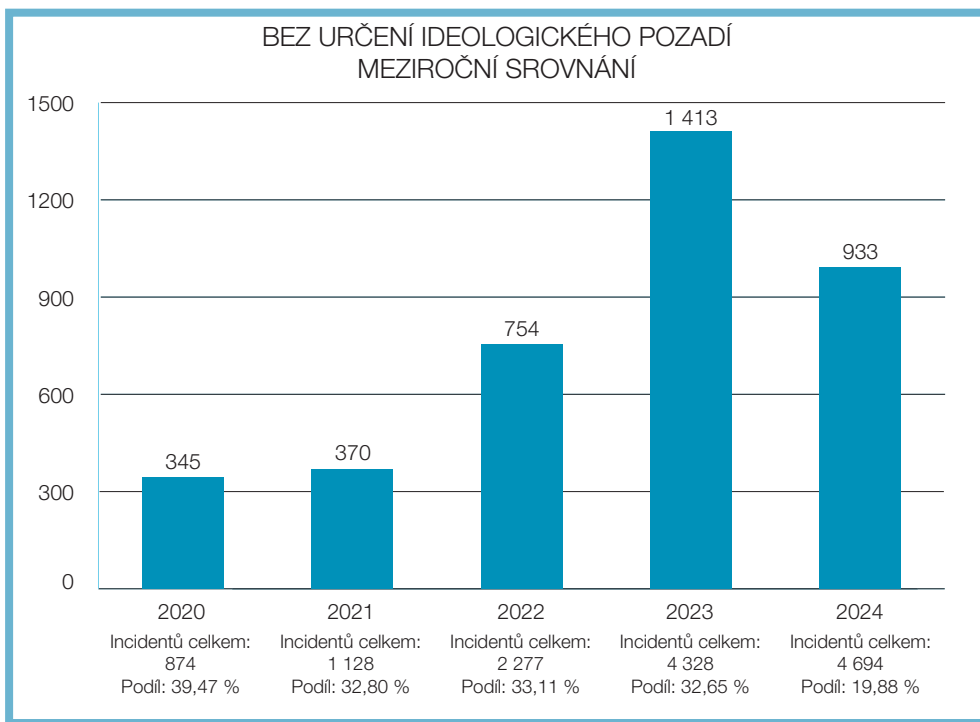
- Druhou nejpočetnější kategorií tvořily projevy antisemitismu spojené s krajní pravíci (dále též PEX). FŽO evidovala 993 incidentů. Ve srovnání s rokem 2023, kdy bylo registrováno 885 incidentů, jde o nárůst ve výši 12 %. Krajní pravice dominovala statistikám v letech 2021 a 2022. V absolutních číslech počet projevů antisemitismu z krajně pravicových pozic každoročně stoupá. Jejich podíl na celkovém počtu incidentů však v posledních třech letech významně klesá. Zatímco v roce 2021 se krajní pra-

více podílela na šíření protižidovské nenávisti necelými 47 %, v letech 2023 a 2024 klesla tato hodnota na zhruba 21 %.

Extremisté hlásící se k nacismu, fašismu či militantnímu národovectví vyjadřovali rasovou a etnickou nenávist. Vystupovali proti imigraci, romské menšině, ukrajinským uprchlíkům, LGBT+, evropským institucím apod. V období před ruskou invazí na Ukrajinu se PEX scéna zaměřovala převážně na témata spojená s bojem proti onemocnění covid-19. Po vypuknutí ruské agrese vůči Ukrajině přejala významná část krajní pravice prokremské dezinformace. Krajně pravicové projevy antisemitismu byly v roce 2024 nejčastěji založeny na klasických stereotypech a konspiračních mýtech o Židech jako skryté elitě ovládající média, finance či politiku. Relativně exkluzivním tématem je popírání, překrucování, bagatelizace či zesměšňování holokaustu. Více než 65 % těchto incidentů pochází od příznivců extrémní pravice. Ve vztahu k válce mezi Izraelem a Hamásem PEX scéna mj. přebírala islamistický a levicový narativ nového antisemitismu, soustředila se však především na demonizaci Státu Izrael, který byl vykreslován jako světový manipulátor nebo nástroj „židovské moci“.

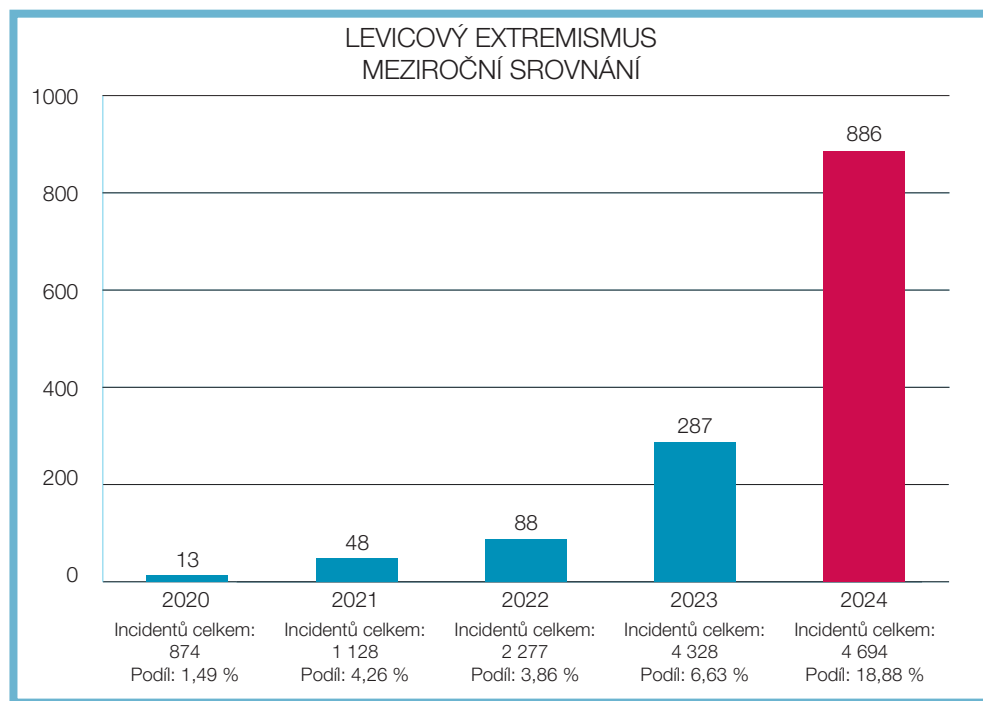
- Do třetí nejpočetnější kategorie spadaly antisemitské incidenty bez jednoznačného ideologického pozadí. FŽO evidovala 933 incidentů, které představují 19,88 % celkového počtu. Ve srovnání s rokem 2023, kdy bylo registrováno 1 413 incidentů, jde o pokles ve výši 34 %.

Případy obecné protižidovské nenávisti se tradičně objevovaly zejména na sociálních sítích a v diskusích na zpravodajských serverech. Příspěvky měly podobu vulgárních, nenávistných či stereotypních výroků a nového antisemitismu. Jednalo se o izolované incidenty a jejich autoři či šířitelé nevykazovali žádnou dlouhodobou antisemitskou aktivitu.

Až do roku 2023 tvořily případy bez ideologického určení vždy zhruba třetinu všech projevů antisemitismu. V roce 2024 poprvé klesl jejich podíl pod 20 %, současně však významně stoupal počet incidentů, jejichž pachatelé inklinují k některému z extremistických názorových proudů. Tuto nepřímou úměru lze vysvětlit postupující polarizací a radikalizací společnosti.

- Projevy antisemitismu spojené s krajní levicí byly historicky zcela marginálním jevem. Jejich počet se sice meziročně mírně zvyšoval, vždy se však pohyboval v řádu desítek. Extrémní levice byla v českém prostředí spojena především s ortodoxním komunismem, anarchistickým hnutím

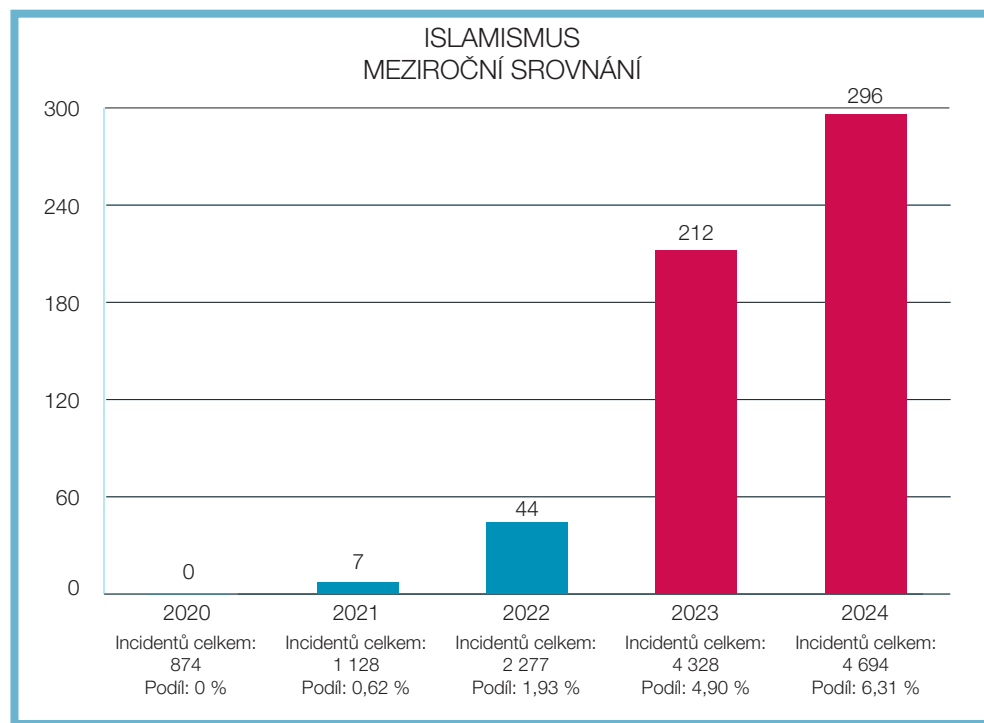
a nepočtenými aktivistickými organizacemi napojenými na hnutí BDS. Situace se však radikálně proměnila bezprostředně po teroristickém útoku 7. října 2023. Počet antisemitských incidentů začal bezprecedentně narůstat. V roce 2023 FŽO evidovala 287 incidentů, které představují 6,63 % z celkového počtu a ve srovnání s rokem 2022 nárůst ve výši 226 %. V roce 2024 dosáhl tento trend historického maxima. Bylo zaznamenáno 886 incidentů, které představují 18,88 % celkového počtu a meziroční nárůst o 209 %. Obsahem nenávistných projevů byl téměř výhradně nový antisemitismus.

Levicová scéna se během velmi krátké doby radikalizovala a podařilo se jí agresivně vstoupit do veřejné debaty. Nenávistné protizidovské nara-

tivy, které byly před 7. říjnem 2023 společensky považovány za nepřijatelné, postupně přejala téměř všechna levicově orientovaná uskupení. Antisemitskou rétoriku šířily lidskoprávní a humanitární organizace, ekologické iniciativy, feministická a genderová hnutí, umělecká sdružení a zejména část akademické sféry. V prostředí, které se deklaruje jako humanistické a orientované na boj za sociální i globální spravedlnost, se antisemitismus stal normou. Srovnání dat za roky 2022–2024 potvrzuje, že nešlo o jednorázový statistický výkyv, ale o počáteční stádium konsolidovaného trendu v online i offline prostoru. Mnohé levicové iniciativy se navíc pokoušely tento trend institucionalizovat a proměnit jej v systémovou a legitimní součást veřejného diskurzu.

- Část levicových struktur se v roce 2024 překrývala a vzájemně posilovala s islamistickou scénou. Ideologická symbióza, respektive praktická spolupráce krajní levice s islamistickým aktivismem, se projevovala zejména sdílením argumentačních rámců, veřejných výstupů i komunikačních kanálů. Obě skupiny pořádaly společné akce, přejímaly slogany i celé mediální kampaně a na sociálních platformách často využívaly cross-posting. Obsahová shoda byla patrná zejména v popírání práva Izraele na existenci a v jeho systematické demonizaci.

Narativy nového antisemitismu ostatně stojí za dramatickým nárůstem počtu incidentů vycházejících z islamismu. Po událostech 7. října 2023 byl islamismus vůbec nejrychleji rostoucí ideologickou motivací protižidovské nenávisti. V roce 2024 FŽO evidovala 296 incidentů, které představují 6,31 % celkového počtu a meziroční nárůst o 40 %. Islamistická propaganda, která dlouhodobě zpochybňuje právo Židů na sebeurčení, prostřednictvím levicové scény masivně vstoupila do veřejného prostoru. Tzv. „pro Palestinský“ aktivismus se stal krycím názvem pro výzvy ke zničení Izraele.

■ Jediným extremistickým ideologickým proudem, v němž se vliv 7. října nijak neprojevil, je ultrakonzervativní křesťanský fundamentalismus. Incidentsy pocházející z této části názorového spektra je nutno vnímat jako soukromé iniciativy, které jsou v rozporu se závěry Druhého vatikánského koncilu. Autoři těchto incidentů se názorově radikálně rozcházejí s oficiálními postoji katolické církve a ostatních křesťanských denominací, které naopak aktivně vystupují proti antisemitismu. Obsahově jsou incidenty často plné mýtů a stereotypních tvrzení, jež vycházejí z nábožensky motivované nenávisti nebo konspiračních teorií. Dlouhodobě jsou tyto projevy antisemitismu statisticky okrajovým jevem.

Dezinformační platformy

„Důvěřuj plánu“, červen, Vkontakte

Říjen, Vkontakte

„Představte si svět bez Izraele“, prosinec, sociální síť X

Leden, Telegram

Říjen, Cz24.news

Pravicový extremismus

„Vypadni židáku“, leden, Vkontakte

Březen, Vkontakte

„Proticovidové vakcíny zdarma“, listopad, Září, Vkontakte
sociální platforma Bastyon

„Švindlkaust je svatý.“
Leden, Facebook

SOCIÁLNÍ
SÍŤ

„...každý údajný přeživší holocaustu se ve skutečnosti ukázal
být stejný, tedy podvodník. Ve skutečnosti celý příběh o holocaustu je,
vždy byl a bude naprostá zřůdná pohádka.“

Listopad, Gojim.net

ONLINE
ČLÁNEK

Bez určení

Květen, Facebook

Listopad, Facebook

SOCIÁLNÍ SÍT

„Palestinci tam jsou doma a židé jen s přihmouřením oka OSN, protože je ani v té Americe nechtěli. Mají být vděčný za každý den, kdy jim někdo poskytuje kus prostoru a ne vraždit ty, u kterých jsou na návštěvě.“

Říjen, sociální síť X

DISKUSNÍ PŘÍSPĚVEK

„Židé jsou vždy oběti. A zejména pokud desítky let okupují cizí území, krvavě tam terorizují místní obyvatelstvo nebo dokonce otevřeně páchají genocidu. Židé jsou přece vyvolený národ, nedotknutelné oběti holokaustu a mají svaté právo rozšířit si svůj Lebensraum na svá „historická území“, které jim slíbil Bůh. Howgh, Amen, Holokaust.“

Únor, Novinky.cz

Levicový extremismus

Leden, Facebook

Transparenty na demonstraci, duben, Praha.
Zdroj: A2larm.cz

„Novodobý terorismus, masové vraždění, genocida v téhle době, Izraelci jsou vraždící monstra, vraždící nelidské bytosti, příšery z pekla a peklo udělali v Palestině a palestinskému lidu!“

Květen, Instagram

SOCIÁLNÍ
SÍŤ

„Jestli se chce se svět zachránit, musí okamžitě rozložit Izrael na prvočinitele...“

Říjen, sociální síť X

SOCIÁLNÍ
SÍŤ

„Neznamená to, že se musíme letošních oslav Vánoc podobně jako Betlém hned zříct. Můžeme se nicméně při horlivém nakupování pokusit vyhnout čemukoli, co podporuje Izrael a jím páchanou genocidu, můžeme hladovějící v Gaze finančně podpořit, a hlavně šířit povědomí o tom, že i v letošní ‚svátky klidu a míru‘ Izrael klid a mír milionům lidí ve ‚Svaté zemi‘ upírá.“

Prosinec, Denikreferendum.cz

ONLINE
CLÁNEK

Islamismus

„76 let. Svobodná Palestina, od řeky k moři“, květen, Facebook

„Svět zastavil nacismus, svět zastavil apartheid, svět musí zastavit sionismus“, září, Facebook

Duben, Facebook

„Izrael je jediná teroristická skupina na Blízkém východě“, srpen, Facebook

„Obranný džihád proti nepříteli je povinností pro všechny muslimy. Sionistická nepřátelská agrese proti Gaze, Jeruzalému, al-Aksá i celé Palestině útočí na víru, životy, čest i majetek, vyžaduje obranu a musí jí být učiněna přítrž. Je šar’atskou povinností každého muslima, který je toho schopen a to tak dlouho, dokud tato nepřátelská agrese neskončí a nebude moci se opakovat.“

Srpen, E-islam.cz

ONLINE
ČLÁNEK

Ultrakonzervativní křesťanský fundamentalismus

„Co vidíme my? Zemi, kde jsou symboličtí duchovní obři, Chazaři a Chabat Lubavitch za oponou, jenž jako Haman připravili meč, kterým nás chtějí vyhubit.“

Červen, World-eyesbible.com

ONLINE
ČLÁNEK

„Psal jsem zde o tom, jak Židé/judaisté už od počátku útočili na Kristovu církev, a to z jediného důvodu: Protože stáli na Satanově straně. Judaisté se pokoušeli o průnik do prvotní křesťanské církve, s cílem zotročit a ovládnout ji.“

Červenec, Granosalis.cz

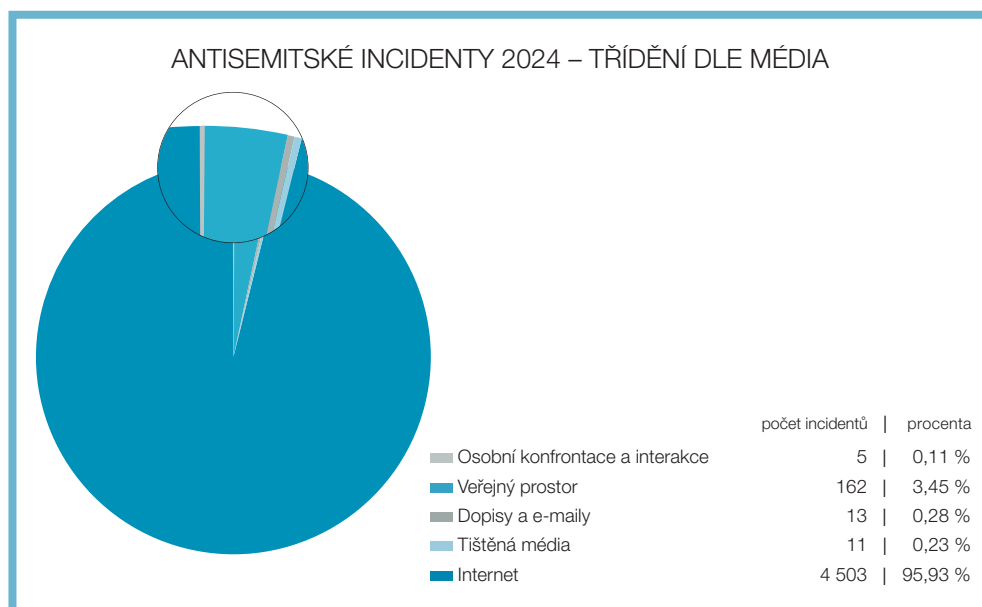
DISKUSNÍ
PŘÍSPĚVEK

„Izrael, Synagoga Satanova (...) nebude mír na Zemi, dokud nezmizne Izrael z mapy.“

Prosinec, Gloria.tv

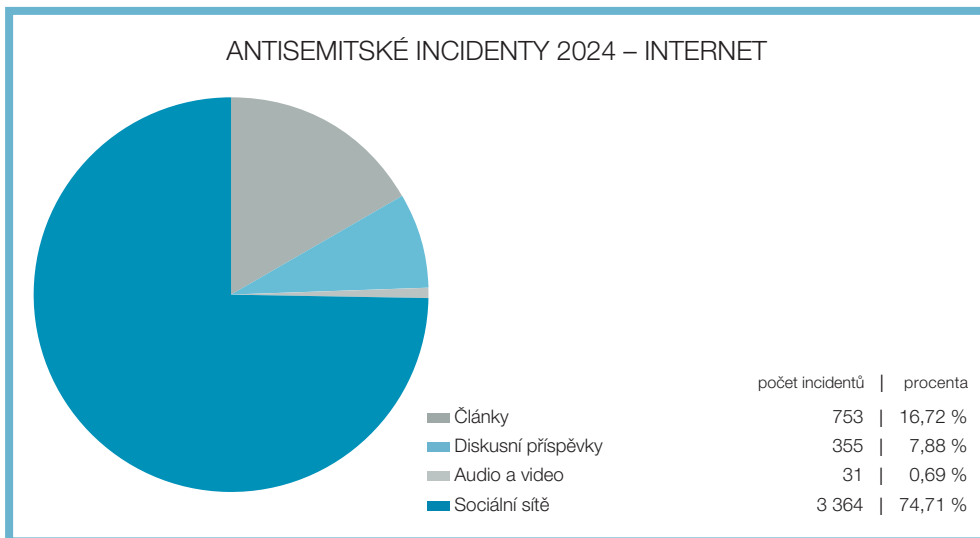
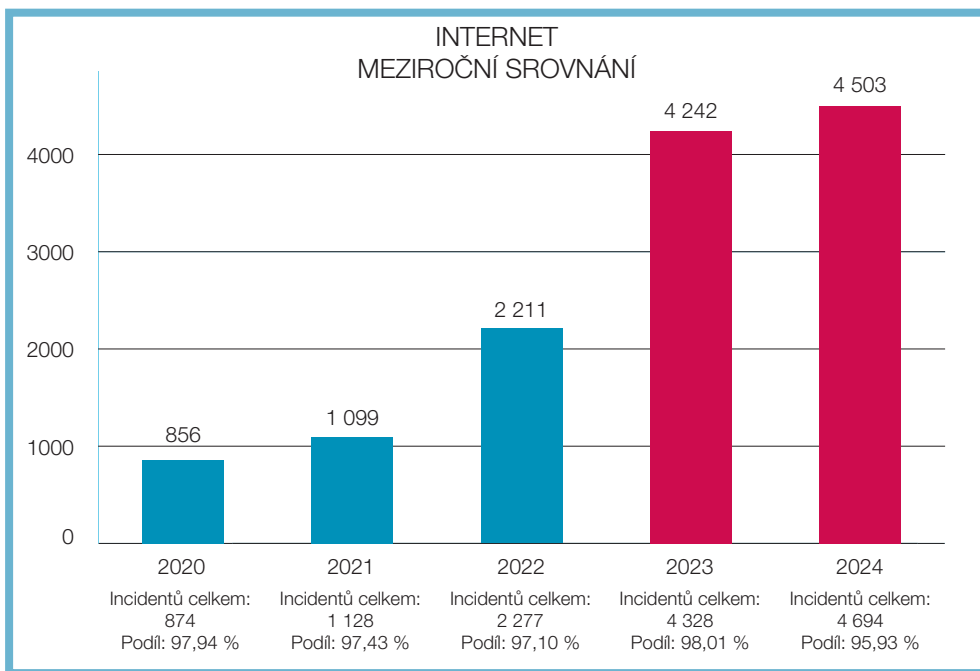
SOCIÁLNÍ
SÍT

8 | ANTISEMITSKÉ INCIDENTY PODLE MÉDIA

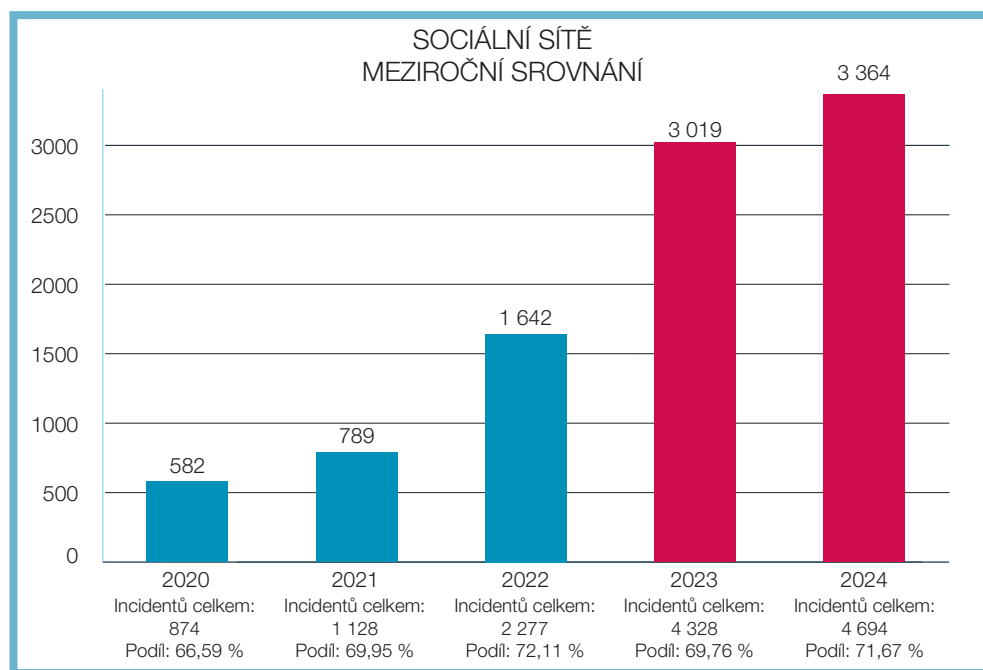
Termín „médium“ v názvu této kapitoly odkazuje ke komunikačnímu kanálu, jehož prostřednictvím k antisemitskému incidentu došlo.

■ Jednoznačně klíčovou roli v šíření antisemitismu dlouhodobě sehrává virtuální prostředí. V roce 2024 pocházelo z online prostoru 4 503 incidentů, tj. 95,93 % celkového počtu. V roce 2023 činila tato hodnota 98,01 %, v roce 2022 pak 97,1 %.

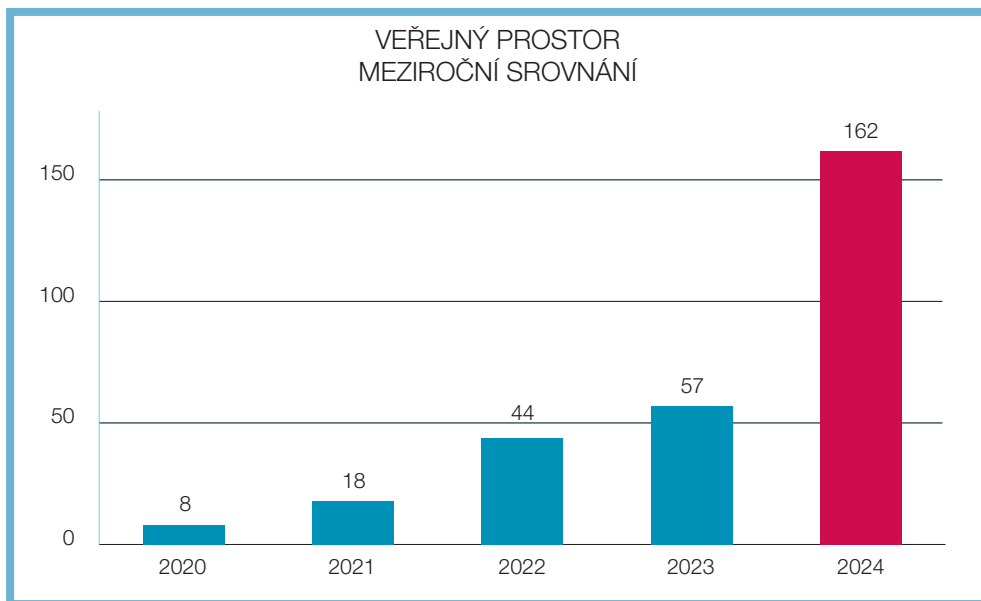
Tradičně největší skupinu tvořily projevy protižidovské nenávisti na sociálních sítích. FŽO evidovala 3 364 incidentů, které představují 74,71 % všech online incidentů. Tento podíl zůstává dlouhodobě na stejné úrovni, i když počet evidovaných incidentů meziročně stoupá.

Sociální média poskytují uživatelům relativní anonymitu a současně umožňují rychlou replikaci a masové šíření problematického obsahu. V českém prostředí dochází k častému přebírání materiálů z cizojazyčných účtů. Uživatelé sdílí obsah beze změn, případně doplňují volný překlad nebo komentář. Běžné je i recyklování starších či tematicky nesouvisejících vizuálních příspěvků s novým popiskem. Stejný motiv tak koluje napříč platformami a postupně získává lokální kontext prostřednictvím hashtagů či hypertextových odkazů.

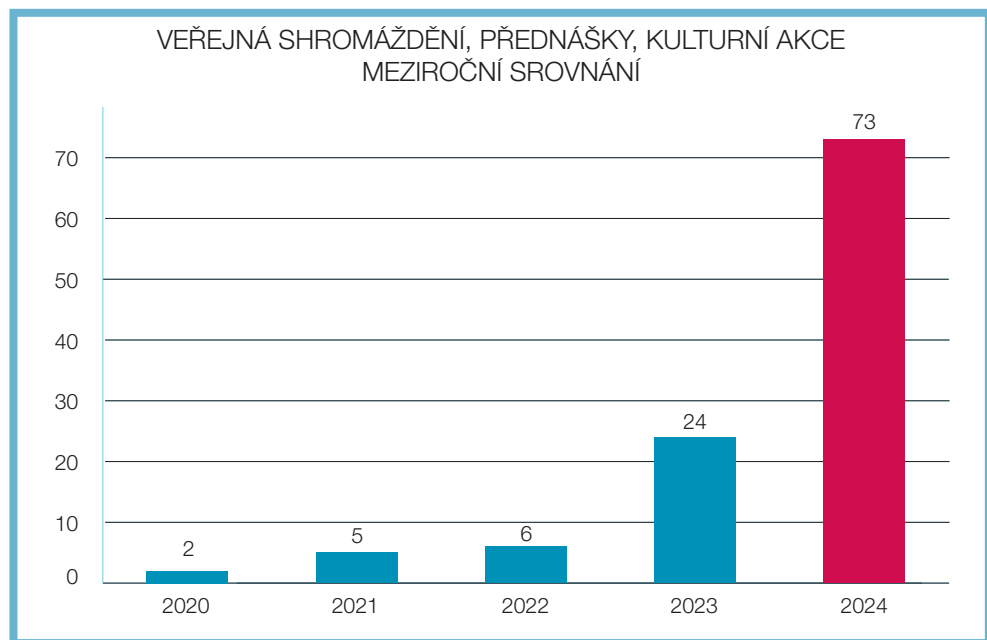

Nenávistný obsah šířili jednotlivci na svých osobních profilech i skupiny sdružující osoby podobného smýšlení. Pro některé z nich je protižidovská rétorika stabilní součástí jejich virtuální identity a dlouhodobě pěstované image.

- Statisticky významný trend je spojen především s projevy antisemitismu ve veřejném prostoru. Do této kategorie patří veškeré veřejné akce, vandalismus či záznamy v návštěvních knihách objektů, které souvisejí s židovskou komunitou. Znatelný pokles v covidových letech 2020 a 2021 byl způsoben protiepidemickými opatřeními a přesunem většiny aktivit do online prostředí. K významnému nárůstu v této kategorii došlo po 7. říjnu 2023. Nárůst trval po celý rok 2024. FŽO evidovala 162 veřejných projevů antisemitismu, které ve srovnání s rokem 2023 představují nárůst ve výši 184 %.

■ K většině těchto incidentů docházelo během veřejných shromáždění, demonstrací, protestů, debat, přednášek, kulturních akcí apod. Jednalo se o provolávaná hesla a slogany, transparenty i výroky řečníků. FŽO v minulosti registrovala nižší jednotky incidentů. K radikální proměně došlo v reakci na události 7. října. V posledních třech měsících roku 2023 proběhlo 24 demonstrací a dalších veřejných akcí, na nichž se objevily případy protižidovské nenávisti, zejména v podobě demonizace a delegitimizace Státu Izrael. Rok 2024 přinesl historické maximum. FŽO evidovala projevy antisemitismu na 73 veřejných akcích, které uspořádali propalestinští aktivisté. Oproti roku 2023 jde téměř o trojnásobek. V tomto kontextu je vhodné poznamenat, že sociální sítě nejsou jen primární platformou šíření antisemitismu, ale i klíčovým nástrojem pro svolávání akcí ve veřejném prostoru.

Výraznou skupinu incidentů ve veřejném prostoru tvoří rovněž nejružnější formy vandalizmu: plakáty, samolepky, graffiti apod. FŽO evidovala 61 případů, více než pětinásobek ve srovnání s rokem 2023 (12 incidentů). Cílem byly objekty spojené s českou židovskou komunitou (synagogy, památníky, hřbitovy apod.) i nesouvisející místa (zastávky MHD, výlohy, fasády, městský mobiliář apod.).

Sociální sítě

Listopad, Vkontakte

„Bůh nám zaslíbil tuto zemi!“, říjen, Facebook

Online články

ONLINE
ČLÁNEK

„Pravda je taková, že Palestinci několik desítek let trpí genocidou ze strany sionistů, kteří mají touhu po tom, aby po časových intervalech zabrali více území, osad a chladnokrevně zabíjeli obyvatele, kteří se nedopouští ničeho jiného než toho, že pracují a snaží se přežít přes veškerý útlak, který jim škodí (...).“

Leden, Avant-garda.com

ONLINE
ČLÁNEK

„Ve všech zemích, do kterých Židé pronikli, se dokonale usadili, obsadili všechny parazitické ekonomické niky (...).“

Červenec, Myslenkyocemkoliv.blogspot.com

ONLINE
ČLÁNEK

„Síla izraelské lobby ve Spojených státech a v západních zemích, kombinovaná s křesťanským sionismem, je toxická směs, nápoj, který umožňuje ‚židovskému státu‘ úspěšně beztrestně prosazovat svou politiku genocidního vyhlazování.“

Září, Infokuryr.cz

ONLINE
ČLÁNEK

„Židé vyznávající judaismus jsou jediným národem na světě, který si vymyslel mýtus o svém ‚božství‘ a otevřeně propaguje toto údajné božství a svou nesnášenlivost vůči ostatním národům a náboženstvím.“

Prosinec, Celostnivzdelavani.cz

Diskusní příspěvky

DISKUSNÍ
PŘÍSPĚVEK

„On kdyby se Izrael nechoval jako Hitler za druhé světové války tak by nebyl důvod protestovat.“

Leden, Novinky.cz

„Za to, že Židé byli po tisíciletí nenáviděným a proto i diskriminovaným národem si mohou jen a jen sami.“

Květen, Novarepublika.cz

DISKUSNÍ
PŘÍSPĚVEK

„Vývolený národ strhnul falešné ublíženecké masky, kterými léta oblboval celý svět, jak mu všichni prej ubližují a vyklubali se z něj váleční zločinci, páchající genocidu v přímém přenosu.“

Listopad, Reflex.cz

DISKUSNÍ
PŘÍSPĚVEK

Audio a video

„Sionisté popřeli jakoukoliv možnost, že by byli považováni za civilizovaný národ, když pochytili Palestince a nahnali je jako živé lidské štíty nebo odminovače do tunelů. To dělal naposledy za dlouhých let, nebo možná ani ne Wehrmacht, ale spíš už jenom SS (...). Oběti (...) se chovají úplně stejně jako nacisté“.

Říjen, Protiproud.info

AUDIO
VIDEO

Osobní konfrontace a interakce

„Já si tady chci natočit pána, který podporuje největšího teroristu Izrael. Sluší vám to, pane sionisto!“

Výrok účastníka protizraelské demonstrace, březen, Praha

OSOBNÍ
KOMUNIKACE

„Podívejte se, ti židi za druhý světový tady a teď páchají to samý, genocidu.“

Výrok řidiče taxislužby během jízdy se zákazníkem, prosinec, Praha

OSOBNÍ
KOMUNIKACE

Tištěná média

TISK

„[USA a Spojené království] (...) chránily Izrael před jakýmkoli sebemenším klepnutím přes prsty do té míry, že se nyní téměř celá izraelská společnost cítí oprávněna páchat genocidu.“

Březen, tištěné vydání anarchistické revue Existence

Dopisy, e-mailů a telefonáty

E-MAIL

„Tak vy služebníci zla, brzy uvidíte, co se s vami bude dít.
Vas čas se nachyluje. Fakt se teste vy perfidní zidi.
My už jsme na Vas nachystani.“

E-mail zasláný zaměstnancům ŽOP, květen, Praha

Veřejný prostor

„Zastavte židovské války“, únor, Brno.
Zdroj: FŽO

Židovská hvězda a nápis JUDE na centru humanitární pomoci, prosinec, Praha.
Zdroj: Instagram

„Židé jsou naše největší neštěstí“, nápis na autobusové zastávce, červen, Lovosice. Zdroj: FŽO

Hákový kříž domalovaný k židovské hvězdě v lokalitě bývalého židovského města, duben, Praha. Zdroj: FŽO

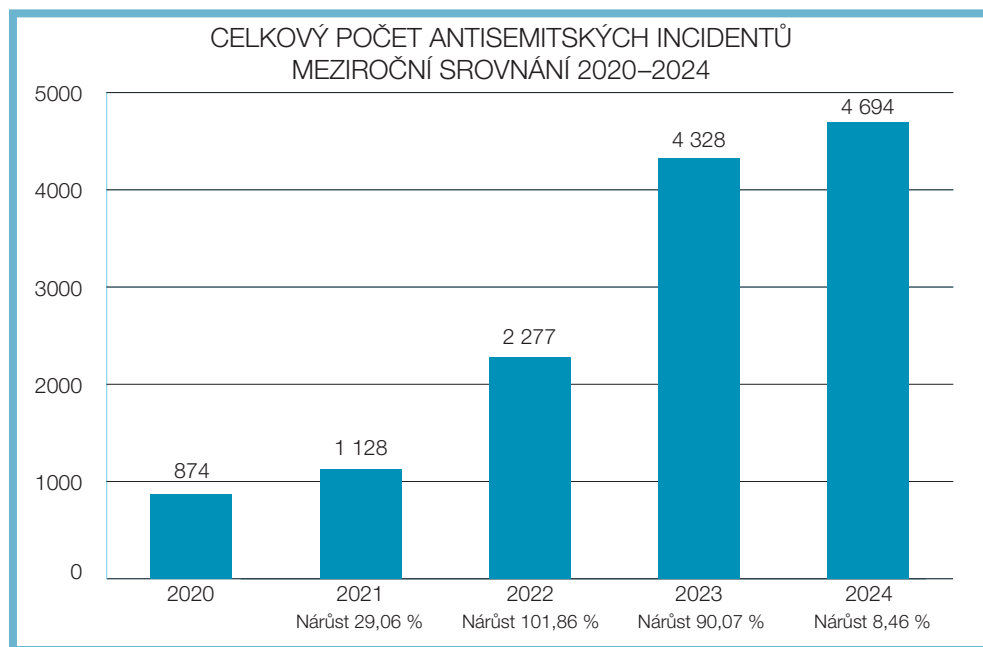

Plakáty na protiizraelské demonstraci, červenec, Praha. Zdroj: PrahaIN.cz

9 | STATISTICKÁ DATA O ANTISEMITISMU

9.1 | ANTISEMITISMUS PODLE STATISTIK FŽO

Federace židovských obcí v České republice zaznamenala v roce 2024 celkem 4 694 antisemitských incidentů. Ve srovnání s rokem 2023, kdy bylo registrováno 4 328 incidentů, tak jde o nárůst ve výši 8,46 %. V dlouhodobém horizontu představují data za uplynulý rok historické maximum,

nicméně trend skokového nárůstu, který byl patrný v předchozích letech, se zastavil. Pro predikci dalšího vývoje by toto zjištění zdánlivě mohlo být důvodem opatrného optimismu. Analýza statistických dat však ukazuje, že se po událostech 7. října 2023 dramaticky zvýšila závažnost antisemitských incidentů. Protižidovská předsudečná nenávist se v roce 2024 stala legitimní a společensky akceptovanou součástí veřejné debaty.

9.2 | ANTISEMITISMUS PODLE STATISTIK POLICIE ČR A MINISTERSTVA VNITRA ČR

Policie ČR pravidelně publikuje statistické přehledy,²¹ které slouží k analýze stavu a vývojových trendů kriminality. Pro zpracování dat o trestné činnosti policie používá tzv. takticko-statistickou klasifikaci (dále jen TSK) s vlastním kódováním jednotlivých trestných činů, jejich kombinací a řazením do skupin se specifickým označením. Statistiky citované v této kapitole jsou pro lepší přehlednost seřazeny podle příslušných paragrafů trestního zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.).

Celorepublikové policejní statistiky kriminality analyzuje i Ministerstvo vnitra ČR (MV ČR), které pravidelně sestavuje datové přehledy trestných činů s nenávisným podtextem:²²

²¹ Celkový počet registrovaných skutků dle TSK za rok 2024 je k nalezení zde: Policie České republiky. *Statistické přehledy kriminality za rok 2024*. Online. 2025. Dostupné z: <https://policie.gov.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2024.aspx>. [citováno 2025-04-30].

²² Všechna data v této kapitole jsou převzata z: Ministerstvo vnitra České republiky. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2024*. Online. 2025, s. 19–22. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>. [citováno 2025-06-01].

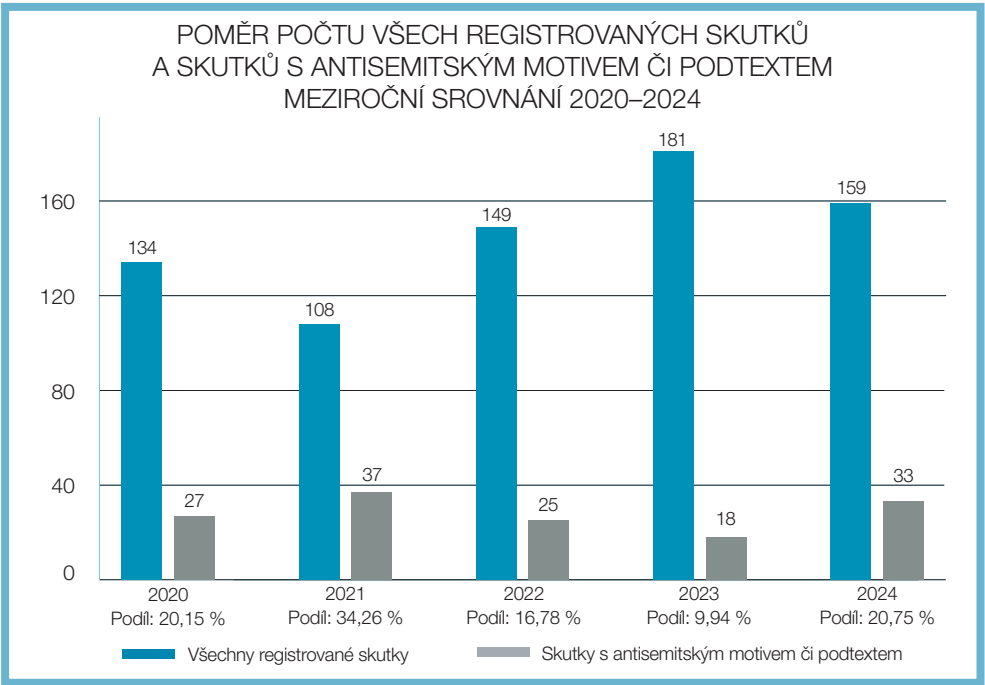
- § 145 – 146a – úmyslné ublížení na zdraví
- § 228 – poškození cizí věci
- § 228/2 – sprejerství
- § 352 – násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci
- § 353 – nebezpečné vyhrožování
- § 355 – hanobení národa, rasy, etnické nebo jiné skupiny osob
- § 356 – podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod
- § 358 – výtržnictví (na sportovních a veřejných akcích)
- § 403 – založení, podpora a propagace hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka; šíření díla k propagaci hnutí směřujícího k potlačení práv a svobod člověka
- § 404 – projev sympatií k hnutí směřujícímu k potlačení práv a svobod člověka
- § 405 – popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia

Za rok 2024 bylo na území ČR registrováno celkem 173 322 trestných činů, z toho 159 trestných činů s nenávisťným podtextem (88 objasněno). V meziročním srovnání došlo k poklesu zjištěných nenávisťných skutků o 22.

TRESTNÉ ČINY S NENÁVISŤNÝM PODTEXTEM	2020	2021	2022	2023	2024
§ 145–146a trestního zákoníku	3	2	9	16	7
§ 228 trestního zákoníku	0	0	15	7	7
§ 228/2 trestního zákoníku	5	9	22	14	11
§ 352 trestního zákoníku	23	35	46	42	54
§ 353 trestního zákoníku	0	16	10	17	13
§ 355 trestního zákoníku	29	20	17	25	19
§ 356 trestního zákoníku	34	26	28	58	46
§ 358 trestního zákoníku	1	0	2	2	2
§ 403–405 trestního zákoníku	39	0	0	0	0
Celkem	134	108	149	181	159

V celkovém souboru dat sleduje MV ČR statistiku trestné činnosti motivované nenávistí vůči vybraným skupinám obětí či objektu napadení. V roce 2024 bylo zaevidováno 33 trestných činů s antisemitským podtextem. Oproti roku 2023 tak došlo k nárůstu o 15 skutků.

TRESTNÉ ČINY S NENÁVISTNÝM PODTEXTEM VŮČI VYBRANÝM SKUPINÁM	2020	2021	2022	2023	2024
Celkem	134	108	149	181	159
Židé	27	37	25	18	33
Romové	19	33	20	25	17
LGBT+	není k dispozici	11	13	13	14
Ukrajinci	není k dispozici	není k dispozici	není k dispozici	není k dispozici	71

MV ČR každoročně upozorňuje, že shromážděná „data nereflexují latentní kriminalitu, nezohledňují skutky, které z rozličných důvodů nebyly odhaleny, nahlášený, a tak evidovány“.²³

9.3 | SROVNÁNÍ STATISTICKÝCH DAT

Datové soubory Policie České republiky a statistiky FŽO nejsou vzájemně porovnatelné, a to především ze tří důvodů:

- Celorepublikové policejní statistiky kriminality zahrnují pouze případy, které naplňují skutkovou podstatu trestného činu. Publikovaná data proto neobsahují méně společensky škodlivé protiprávní činy, jako jsou např. přestupky, které řeší ve správním řízení obecní úřady. FŽO eviduje všechny incidenty bez ohledu na míru jejich společenské škodlivosti.
- Policie primárně eviduje skutky, které nahláší jejich oběti či svědci. FŽO naproti tomu projevů protizidovské předsudečné nenávisti aktivně vyhledává. Počet antisemitských incidentů, které byly FŽO nahlášený, dlouhodobě tvoří statisticky okrajovou část monitoringu. V roce 2024 obdržela FŽO celkem 139 oznámení, které bylo možné ověřit, zdokumentovat a zanést do databáze. Na celkovém počtu incidentů se tak nahlášené skutky podílejí necelými 3 %. Současně však platí, že nahlášené incidenty zpravidla patří k těm nejzávažnějším.

²³ Ministerstvo vnitra České republiky. *Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2024*. Online. 2025, s. 19. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>. [citováno 2025-06-01].

- MV ČR, stejně jako řada evropských institucí, upozorňuje na nedostatečnou míru nahlašování antisemitských i obecně nenávistných trestných činů, zejména pak v online prostředí.

Úplnost dat TSK může rovněž ovlivňovat např. míra, s jakou jsou v běžné praxi uplatňována kritéria právně nezávazné definice antisemitismu podle IHRA.

10 | PRŮZKUMY VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ

V průběhu roku 2024 proběhlo nebo bylo publikováno několik průzkumů veřejného mínění ohledně postojů české populace k antisemitismu, Izraeli, Palestině či obecně konfliktu na Blízkém východě. Vybraná data, která mohou být pro úplnost VZ relevantní, jsou uvedena v následujících kapitolách.²⁴

10.1 | CENTRUM PRO VÝZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM), které je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, uskutečnilo v období od 26. ledna do 11. března šetření s názvem *Česká veřejnost o dění v Izraeli a Palestině – únor 2024*.²⁵ Výsledky šetření byly zveřejněny na konci dubna:

- 35 % české veřejnosti se zajímá o vývoj situace na Blízkém východě. Zájem sílí s rostoucím věkem, se zvyšujícím se vzděláním a s rostoucím zájmem o politiku.

²⁴ S ohledem na omezený rozsah VZ není do přehledu zahrnut výzkumný projekt Herzlova centra izraelských studií o rozdílných postojích české veřejnosti a politické reprezentace k Izraeli a izraelsko-palestinskému konfliktu: Kalhousová, I., Komarová, S., Plíštilová, T., Smetana, M., Vranka, M. (2024). *Elite-public gaps in attitudes towards Israel and the Israeli-Palestinian conflict: new evidence from a survey of Czech parliamentarians and citizens*. In East European Politics, 41(1), s. 142–158. Dostupné i online zde: <https://doi.org/10.1080/21599165.2024.2415641>. [citováno 2025-04-30].

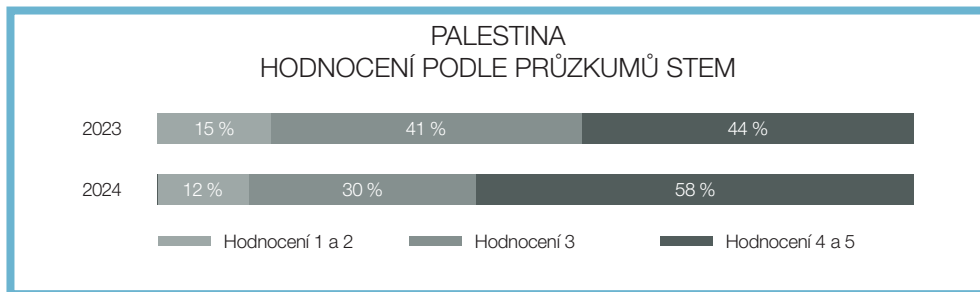
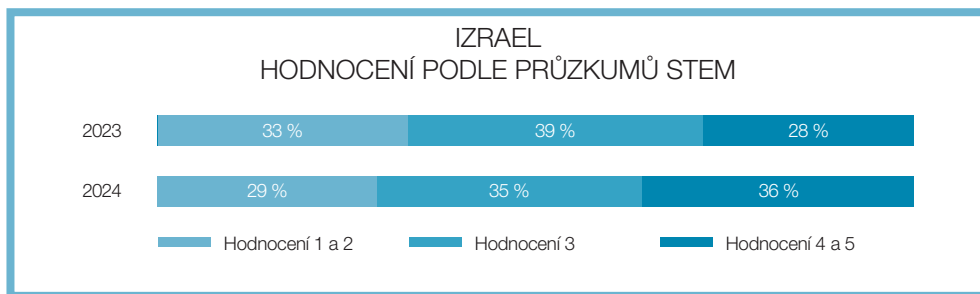
²⁵ Centrum pro výzkum veřejného mínění. Sociologický ústav AV ČR. *Česká veřejnost o dění v Izraeli a Palestině*. Online. 2024. Dostupné z: <https://cvvm.soc.cas.cz/images/articles/files/5821/pm240424.pdf>. [citováno 2025-04-30].

- 40 % občanů připisuje vinu za eskalaci konfliktu oběma stranám, 22 % dává vinu Palestincům, 6 % Izraeli. Respondenti, kteří se přiklánějí k pravici, častěji obviňují Palestince, sympatizanti levého středu častěji obviňují buď Izrael, nebo obě strany.
- 46 % oslovených souhlasí s mezinárodním uznáním Palestiny jako nezávislého státu, 23 % se staví proti. Lidé radící sami sebe jednoznačně na levici častěji vyjadřovali rozhodný souhlas. Respondenti, kteří nesouhlasí se vznikem samostatného palestinského státu, častěji připisují vinu za vznik a eskalaci konfliktu Palestincům.
- 4 % dotázaných označila teroristický útok Hamásu 7. října 2023 za oprávněný a přiměřený, naopak 72 % české veřejnosti s tímto hodnocením nesouhlasí.
- 47 % občanů souhlasí s oprávněností odvetné operace izraelské armády v pásmu Gazy, 26 % vyjádřilo nesouhlas. Z hlediska politické orientace při posunu od levice k pravici narůstá souhlas s oprávněností izraelské vojenské operace.
- 34 % veřejnosti hodnotí postup izraelské armády jako přiměřený, 37 % naopak jako nepřiměřený.

10.2 | STEM

Výzkumný ústav STEM provádí každý rok průzkum, který zjišťuje postoje české veřejnosti k vybraným dvaceti osmi zemím i zahraničním politikům a politickým. Respondenti přidělují jednotlivým zemím bodové hodnocení na škále od 1 (nejlepší) do 5 (nejhorší). V červnu 2023, tedy čtyři měsíce před útokem 7. října, se na prvních třech místech žebříčku umístily Sloven-

sko, Švýcarsko a Rakousko.²⁶ Palestina byla naopak hodnocena jako nejhorší. Izrael skončil na 23. místě před Ukrajinou, Tureckem, Čínou a Ruskem. O rok později²⁷ zůstalo celkové pořadí i hodnocení jednotlivých zemí téměř beze změn, ke statisticky významnému zhoršení došlo pouze v případě Izraele a Palestiny. Nejpravděpodobnějším vysvětlení klesající oblíbenosti států je vliv 7. října.

²⁶ STEM. *Hodnocení vztahu občanů České republiky k vybraným zemím Evropy a světa během války na Ukrajině*. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.stem.cz/hodnoceni-vztahu-obcanu-ceske-republiky-k-vybrany-m-zemim-evropy-a-sveta-behem-valky-na-ukrajine-2/>. [citováno 2025-04-30].

²⁷ STEM. *Postoj české veřejnosti k většině zemí zůstává stabilní, pohoršil si Izrael s Palestinou*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.stem.cz/postoj-ceske-verejnosti-k-vetsine-zemi-zustava-stabilni-pohorsil-si-izrael-s-palestinou/>. [citováno 2025-04-30].

10.3 | AGENTURA EVROPSKÉ UNIE PRO ZÁKLADNÍ PRÁVA

Agentura Evropské unie pro základní práva (European Union Agency for Fundamental Rights, FRA) dosud uskutečnila tři průzkumy, které zjišťovaly, jak evropští Židé vnímají antisemitismus a jaké s ním mají zkušenosti. První dva průzkumy proběhly v letech 2012 a 2018, třetí aktualizace byla dokončena těsně před událostmi 7. října. Průzkum probíhal od ledna do června 2023 ve 13 zemích EU²⁸ včetně České republiky²⁹ a jeho výsledky byly zveřejněny v červenci 2024:³⁰

Průzkumu se v České republice zúčastnilo 471 osob, které se hlásí k židovství. Ve všech sledovaných parametrech byly statistické výsledky České republiky nejlepší ze všech zúčastněných zemí. Přesto jsou však výsledky průzkumu alarmující: 95 % českých respondentů se v běžném životě setkalo s antisemitismem, více než polovina skrývá svou židovskou identitu, 12 % se z obav o bezpečnost vyhýbá židovským místům a téměř třetina respondentů se stala terčem antisemitského obtěžování či diskriminace. V době vzniku této zprávy neměla FRA k dispozici žádná statistická data, do jaké míry se situace zhoršila po 7. říjnu 2023.

²⁸ Belgie, ČR, Dánsko, Francie, Itálie, Maďarsko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Španělsko, Švédsko.

²⁹ European Union Agency for Fundamental Rights. *Jewish people's experiences and perceptions of antisemitism. Country data – Czechia*. Online. 2024. Dostupné z: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/antisemitism_survey_2024_-_country_sheet_czechia_0.pdf. [citováno 2025-04-30].

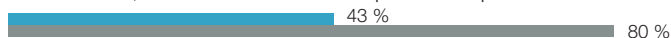
³⁰ European Union Agency for Fundamental Rights. *Jewish people's experiences and perceptions of antisemitism*. Online. 2024. Dostupné z: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2024-experiences-perceptions-antisemitism-survey_en.pdf. [citováno 2025-04-30].

PRŮZKUM FRA

Antisemitismus považuji ve svém životě za vážný problém.

Domnívám se, že míra antisemitismu za posledních pět let vzrostla.

Za poslední rok jsem se v běžném životě setkal/a s antisemitismem.

Opakovaně jsem se setkal/a s antisemitismem na internetu.

Obávám se antisemitského obtěžování.

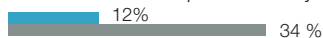
Obávám se fyzického útoku.

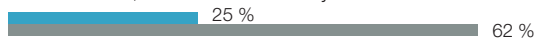
Alespoň občas skrývám svou židovskou identitu.

Kvůli obavám o bezpečnost se vyhýbám židovským místům.

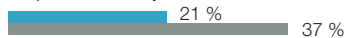
Domnívám se, že arabsko-izraelský konflikt má vliv na mou bezpečnost.

Domnívám se, že mi kvůli mé židovské identitě ostatní přisuzují odpovědnost za jednání izraelské vlády.

Za poslední rok jsem se stal/a terčem antisemitského obtěžování.

Setkal/a jsem se s diskriminací kvůli svému židovskému původu.

Aktivně jsem nahlásil/a antisemitské obtěžování.

Aktivně jsem nahlásil/a antisemitismus na internetu.

Kvůli antisemitismu jsem v posledních pěti letech zvažoval/a emigraci.

Respondenti v ČR

Průměrná hodnota za všechny země

10.4 | LIGA PROTI HANOBENÍ

Anti-Defamation League (ADL, Liga proti hanobení), nejvýznamnější světová organizace, která se věnuje boji proti antisemitismu, předsudečné nenávisti a extremismu, provádí od roku 2014 každoroční aktualizaci průzkumu *Global 100*. Data za rok 2024 dokládají,³¹ že 46 % světové dospělé populace chová hluboce zakořeněné antisemitské postoje, což je historicky nejvyšší zaznamenaná hodnota a současně více než dvojnásobek ve srovnání s prvním průzkumem v roce 2014.

Česká republika³² vykazuje podle průzkumu ADL nejnižší míru antisemitismu v regionu východní Evropy,³³ zařadila se tak na 11. nejlepší místo ze všech 103 sledovaných zemí. Protižidovské předsudky sdílí 15 % české dospělé populace. V následujícím přehledu jsou uvedeny vybrané výroky z průzkumu a procentní podíl respondentů, kteří s obsahem výroků souhlasí:

³¹ ADL. *Press release. 46 % of Adults Worldwide Hold Significant Antisemitic Beliefs, ADL Poll Finds*. Online. 2025. Dostupné z: <https://www.adl.org/resources/press-release/46-adults-worldwide-hold-significant-antisemitic-beliefs-adl-poll-finds>. [citováno 2025-04-30].

³² ADL. *The ADL Global 100: Index of Antisemitism*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.adl.org/adl-global-100-index-antisemitism>. [citováno 2025-04-30].

³³ Do regionu východní Evropy ADL řadí Bělorusko, Bosnu a Hercegovinu, Bulharsko, Černou Horu, ČR, Estonsko, Chorvatsko, Litvu, Lotyšsko, Maďarsko, Moldavsko, Polsko, Rumunsko, Rusko, Srbsko, Slovinsko a Ukrajinu. V zemích, které nejsou v tomto seznamu uvedeny, průzkum neprobíhal.

PRŮZKUM ADL

Židé jsou loajální pouze k Izraeli.

Židé mají příliš velkou moc v oblasti obchodu.

Židé příliš mluví o tom, co se jim stalo během holokaustu.

Židé se zajímají pouze sami o sebe.

Židé mají příliš velký vliv na globální záležitosti.

Židé si myslí, že jsou lepší než ostatní.

Židé mají příliš velkou kontrolu nad médii.

Lidé nemají rádi Židy kvůli tomu, jak se Židé chovají.

ČR by měla bojkotovat izraelské zboží a obchod.

Příznivý postoj/sympatie k Izraeli.

Příznivý postoj/sympatie k Palestině.

Příznivý postoj/sympatie k Hamásu.

Protižidovská nenávisť je celosvětově vážný problém.

11 | ZE SÍTÍ DO ÚTOKU: PŘÍPAD BRNĚNSKÉ SYNAGOGY

Výroční zprávy o antisemitismu každoročně konstatují, že Česká republika je pro židovskou komunitu bezpečnou zemí. Výsledky průzkumů FRA a ADL, které umožňují srovnání s jinými státy a regiony, tento závěr bezesbýtku potvrzují. Stejně tak ovšem FŽO pravidelně upozorňuje na kontinuální nárůst antisemitismu na sociálních sítích a varuje před radikalizací jejich uživatelů. Protižidovská nenávisť ve virtuálním světě není sama o sobě virtuální a může kdykoli přerůst v reálné násilí. Online verbální útoky nebo šíření konspiračních teorií a předsudečných narativů nelze bagatelizovat jako bezvýznamné projevy anonymních uživatelů. Představují naopak závažné riziko. Pokus o žhářský útok na brněnskou synagogu prokázal, že bezpečnostní obavy jsou více než oprávněné.

V pondělí 29. ledna 2024 krátce po půlnoci se dva teenageři neúspěšně pokusili zapálit synagogu Agudas Achim v Brně. Před objekt umístili zapálený sprejový zásobník s hořlavou směsí a urychleně opustili místo činu. Improvizované výbušné zařízení selhalo, a k plánované explozi tak nedošlo. Policie později zveřejnila fotografii obou pachatelů a vyzvala veřejnost, aby pomohla s jejich identifikací.³⁴

³⁴ Ivánek, Lukáš. *Brněnská synagoga v ohrožení: zapálená láhev před dveřmi, v hledáčku dva mladíci*. Online. Brněnský deník. 27. 02. 2024. Dostupné z: <https://brnensky.denik.cz/krimi/zapalena-lahev-synagoga-brno-skorepka-poznate-je-dva-mladici-hledani-svedku.html>. [citováno 2025-04-30].

Policie incident klasifikovala jako pokus o teroristický čin. V následujících měsících probíhalo skryté vyšetřování v rámci mezinárodní operace s krycím názvem MERDA. Vyšetřování vyústilo v zatčení pěti osob ve věku 13 až 18 let, část z nich působila nejen na území České republiky, ale také na Slovensku, v Rakousku a Velké Británii. Dva podezřelí byli obviněni z podpory a propagace terorismu, podněcování k nenávisti a pokusu o teroristický útok. Jeden z podezřelých navíc rekrutoval osoby k účasti na bojích v Sýrii.³⁵ Při domovních prohlídkách byly zajištěny chladné zbraně, plynové pistole, vojenské vybavení a předměty s extremistickou symbolikou.

Bezpečnostní informační služba (BIS) a Národní centrála proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě (NCTEKK) v červnu 2025 oznámily, že zadržení se radikalizovali v online prostředí, a to velmi rychle, prostřednictvím sociálních sítí a online komunikační platformy. Obsah, se kterým podezřelí pracovali, zahrnoval podporu tzv. Islámského státu, schvalování islamistických útoků, propagaci džihádismu a šíření nenávisti vůči LGBT+ komunitě, Židům a dalším menšinám.³⁶

V českém kontextu jde o přelomový případ, kdy antisemitismus z online prostředí přerostl v pokus o násilný útok na židovský cíl. BIS ve své výroční zprávě za rok 2024 upozorňuje na stále zřetelnější trend radikalizace mladistvých v online prostředí, např. na platformách, jako jsou Telegram či

³⁵ ČTK, *Pětice mladíků na sítích propadla Islámskému státu. V Brně se pokusili zapálit synagogu, jsou dva obvinění*. Online. iROZHLAS.cz. 25. 06. 2025. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/petice-mladiku-na-sitich-propadla-islamskemu-statu-v-brne-se-pokusili-zapalit_2506251210_jho. [citováno 2025-06-30].

BIS, *BIS a NCTEKK odhalily skupinu podezřelých z podpory a propagace terorismu*. Online. 2025. Dostupné z: <https://www.bis.cz/aktuality/bis-a-nctekk-odhalily-skupinu-podezrelych-z-podpory-a-propagace-terorismu-3760c3d4.html>. [citováno 2025-06-30].

³⁶ ČTK, ČT24, Škoda, Jan, *Policie odhalila pokus o zapálení synagogy v Brně*. Online. ČT 24. 25. 06. 2025. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/kriminaliste-a-bis-oznamuji-vysledky-protiteroristickeho-zasahu-362301>. [citováno 2025-06-30].

TikTok, a související náznaky zvýšené ochoty některých jedinců přistoupit ke konkrétním násilným činům v reálném světě.³⁷ Rovněž Ministerstvo vnitra ve zprávě o extremismu za rok 2024 zdůraznilo rostoucí vliv radikálního obsahu na sociálních sítích a online komunit, které sdílejí představu násilí jako jediného prostředku k dosažení cíle.³⁸

Pachatelé pokusu o útok na brněnskou synagogu, leden, Brno. Zdroj: Brnensky.denik.cz

³⁷ BIS. Výroční zpráva za rok 2024. Online. 2025, s. 24. Dostupné z: <https://www.bis.cz/public/site/bis.cz/content/vyrocní-zpravy/2024-vz-cj.pdf>. [citováno 2025-07-15].

³⁸ Ministerstvo vnitra České republiky. Zpráva o projevech extremismu a předsudečné nenávisti na území České republiky v roce 2024. Online. 2025, s. 13. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>. [citováno 2025-06-01].

Záběry z videa „Policie ČR: Mezinárodní operace MERDA“. Zdroj: Policie ČR

12 | NORMALIZACE ANTISEMITISMU

12.1 | DOPIS OD VANDALA

V úterý 7. listopadu 2023, měsíc po teroristickém útoku Hamásu, polepilo olomoucké Muzeum umění své výlohy plakáty s portréty lidí unesených do Gazy. Akce byla pojata jako veřejný happening.³⁹ Přesně o pět týdnů později neznámý vandal plakáty strhal. Mladého muže maskovaného kapucí zachytily při činu bezpečnostní kamery. O incidentu, který začala vyšetřovat policie, informovala řada českých médií. Muzeum umění později na jednu z výloh umístilo fotoreportáž z listopadové instalace plakátů i snímky vandala.⁴⁰

Výsledky policejního vyšetřování dosud nebyly zveřejněny. Na začátku února 2024 však přišel na adresu Petra Papouška, předsedy FŽO, anonymní dopis, ve kterém vandal vysvětloval svou motivaci. Omezený rozsah této zprávy neumožňuje přetisknout rozsáhlý text v plném znění, vybíráme tedy alespoň několik úryvků:

³⁹ ČTK, iDNES.cz. *Olomoucké Muzeum umění polepilo své výlohy plakáty lidí unesených Hamásem*. Online. iDNES.cz. 07. 11. 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/olomouc/zpravy/muzeum-umeni-vyloha-plakaty-hamas-izrael-unosy-podpora.A231107_165816_olomouc-zpravy_stk. [citováno 2025-04-30].

⁴⁰ ČTK. *Z výlohy strhal portréty unesených Hamásem. Muzeum v odvetě vylepilo jeho fotografii*. Online. ČT 24. 18. 12. 2023. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/regiony/olomoucky-kraj/z-vylohy-strhal-potrety-unesenych-hamasem-muzeum-v-odvete-vylepilo-jeho-fotografii-344270>. [citováno 2025-04-30].

Vylepování plakátů ve výlohách Muzea umění Olomouc, listopad 2023, Olomouc. Zdroj: iDNES.cz

Stržené plakáty, prosinec 2023, Muzeum umění Olomouc. Zdroj: Hanacka.drba.cz

„Vážený pane Papoušku, případně další osobo čtoucí tyto řádky,

Tady je vandal. Ten vandal, který poškodil výlohu Muzea umění. Pokud to nechcete číst dál, tak hlavní myšlenky těchto řádků jsou, že vandal by nikdy neublížil osobě na základě jejího původu, že nutně nesouhlasí s únosem rukojmích, a že až se objeví ve výroční zprávě o projevech antisemitismu v ČR, vandal by byl rád umístěn v kategorii levicový extrémismus, konkrétně v podskupině nový antisemitismus. I když se vandal zcela neztotožňuje s definicí (...), pořád mu to přijde méně špatné, než kdyby byl čin interpretován jako čin pravicového extrémisty (...).

(...) Vandal nemá a nikdy neměl nic proti židům jakožto náboženské skupině, a čin, který spáchal, považuje za antisionistický, vymezující se proti genocidě páchané takzvaným státem Izrael (...), nikoli antisemitský.

(...) Vandal (...) nesouhlasí s apartheidním režimem Izraele.

(...) Celkově by chtěl vandal říct, že nesouhlasí s veškerými definicemi, které se podle FŽO schovají za ‚antisemitismus‘ (...). Vandal netvrdí, že v jiných demokratických státech není rasismus nebo diskriminace (...). V žádné jiné demokratické zemi ovšem nejsou podmínky tak extrémní jako v Izraeli a okupovaných územích.

(...) Vandal z pochopitelných nechce odhalit svou identitu (...), nepovažuje se za extrémistu a rád by si zachoval čistý rejstřík trestů.

(...) Vandal není podporovatelem Hamásu. Nesouhlasí s násilím, popsal by se jako levičák a vegetarián, volič Pirátů, náboženský agnostik.

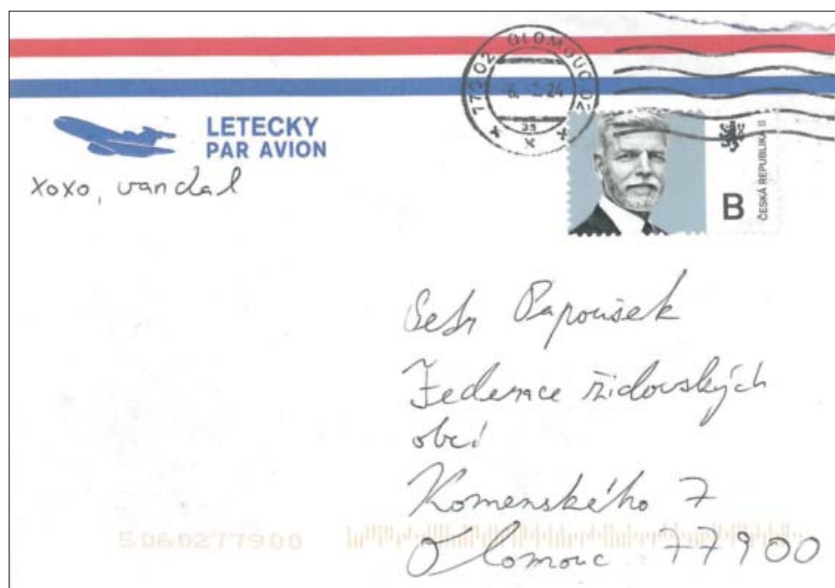
(...) Vandal by přirovnal situaci k dění v Irsku před rokem 1988. Republikáni odpalovali bomby v centru měst, které vraždily civilisty bez rozdílu, stříleli, opět do civilistů, včetně dětí. (...) Myšlenka vandala je, že i když nesouhlasí s násilím, je toho názoru, že Irští republikáni měli morální právo bránit se okupaci a útlaku.

(...) Jak vandal uvedl, tak je levičák a vegetarián, a i když má takzvaný stát Izrael procentuálně více veganů než jakákoli územní entita na světě, tak má také překvapivě hodně voličů krajní pravice (...).

(...)

Od řeky k moři, xoxo,

Vandal“

Dopis od vandala. Zdroj: FŽO

Vandalův čin i jeho dopis obsahují celou řadu charakteristik, které jsou společné většině projevů protizraelského aktivismu:

Anonymita. Někteří aktivisté jednají svým jménem, ale většina skupinových iniciativ zůstává anonymní. Petice a výzvy nemají autory, jen signatáře. Organizátoři demonstrací a protestů zachovávají inkognito.

Destrukce. Protiizraelští aktivisté se soustředí na negaci a rozvrat hodnot. Nebudují, ale ničí. Vandalizují veřejný prostor i objekty spjaté s židovskou komunitou, narušují demonstrace, zneužívají významná výročí, šíří pomluvy a útočí na pověst Izraele i názorových oponentů.

Symbolické ponížení či zničení Izraele. Plakáty s portréty rukojmích unesených do Gazy se staly symbolem Izraele podobně jako jeho vlajka. Znesvěcení symbolu, zpochybnění historie i soustavné očerňování jsou téměř rituálním aktem.

Negativní aktivismus. Vandalův čin nemohl reálně ani symbolicky přispět ke zlepšení zoufalé situace Palestinců. Aktivismus se většinou skládá z gest, jejichž cílem není pomoci Palestincům, ale ublížit Izraeli.

Démonizace. Protiizraelský aktivismus vykresluje židovský stát jako nejtemnější světovou sílu, univerzálního viníka a zdroj všeho zla. Popis Izraele má podobu seznamu hříchů bez polehčujících okolností, zatímco druhá strana sporu nenese žádnou odpovědnost. Pravda se ztrácí v převrácených proporcích.

Delegitimizace. Izrael je podle vandala „takzvaný stát“ a Židé jsou jen „náboženská skupina“, která nemá nárok na národní sebeurčení.

Dvojí standard. Vandal je modelovým příkladem vnitřních rozporů formovaných emocemi místo faktů. Nesouhlasí s násilím, ale Hamás na něj má morální právo. Dodržování lidských práv je pro všechny demokratické státy výzvou, ale jen v případě Izraele se jedná o totální selhání.

Ignorance. Vandalova neznalost základních reálií je omluvitelná a legitimní. Jeho aktivismus založený na neznalosti je však předsudečný.

Falzifikace reality. Lži, manipulace, zaměňování viníka za oběť, zamlčování faktů apod. patří k běžné výbavě protiizraelského aktivismu.

Selektivní aktivismus. Pro vandala jako by neexistovaly žádné jiné aspekty blízkovýchodního konfliktu. Nezajímá ho žádná jiná náboženská nebo národnostní skupina v Izraeli a na palestinských územích. Ve skutečnosti

ho nezajímají ani Palestinci samotní. Neznepokojují ho jejich životní podmínky v Sýrii nebo v Libanonu, egyptská blokáda Gazy ani nebezpečí, které pro Palestince představuje Hamás. Podobně pro drtivou většinu protizraelských aktivistů je jediným problémem současného světa izraelsko-palestinský konflikt. Nezabývají se žádným jiným ozbrojeným konfliktem, který aktuálně probíhá. Objektivně tragická a mnohdy bezvýchodná situace Palestinců v Gaze není důvodem, ale záminkou pro nenávist vůči Izraeli.

Popírání antisemitismu. Vandal se nepovažuje antisemitu, protože nesushlasí s definicí antisemitismu, která jej jako antisemitu charakterizuje.

Ideologické brýle. Vandal se ze všeho nejvíc obává, že bude považován za pravicového extremistu. Levicový progresivismus redukuje realitu na zdeformované schéma: menší, slabší či chudší je automaticky v právu a pravda je na jeho straně.

Morální kýč. Černobílé vidění světa skrze ideologické brýle a okázalá empatie selektivního aktivismu jsou esencí morálního kýče.

Na tomto místě je nezbytné znovu zopakovat, že kritika Státu Izrael a jeho politiky je zcela legitimní, dokonce nezbytná. Ovšem „kritika, která má mít nějakou cenu, vyžaduje znalost a je možno ji brát vážně jen v případě, že se drží pravdy. Když pravdu opustí v zájmu zachování předsudečného nenávistného rámce, přestává být kritikou a stává se demagogií.“⁴¹

Následující kapitoly na vybraných příkladech popisují některé aspekty šíření protiiizraelského narativu a jeho podporovatele. Vandal je jen jedním z mnoha.

⁴¹ Drda, Adam. *Kdo je antisemita?* Online. Bubínek Revolveru. 26. 03. 2024. Dostupné z: <https://www.bubinekrevolveru.cz/kdo-je-antisemita>. [citováno 2025-04-30].

12.2 | OBSAH SDĚLENÍ: ZNIČENÍ IZRAELE

Slova a symboly, které ve vztahu k Izraeli používá propalestinská scéna, jsou záměrně zbaveny svého původního významu a kontextu. Staly se z nich manipulativní nálepky a slogany založené na pocitech. Emoce jsou vydávány za fakta a komplexní realita je redukována na hashtagy. Pojmy jako „apartheid“, „fašismus“, „etnické čistky“ apod. nemají žádnou oporu v realitě. Jsou ale triviální, obecně srozumitelné, donekonečna opakované, a proto účinné. Sionismus v této překroucené interpretaci není židovským národním hnutím, ale „kolonialistickým“, „imperialistickým“ či „rasistickým“ projektem. Tvzení, že Izrael od roku 1948 „okupuje“ Palestinu, de facto popírá jeho právo na existenci a právo Židů na sebeurčení. Výzvy k „ukončení koloniálního sionistického hnutí“, ke „konci sionismu“ či k „dekolonizaci Palestiny“ jsou doslovnou výzvou ke zničení Izraele. Ztotožňování sionismu s fašismem, nacismem či rasismem pak tyto výzvy zdánlivě morálně ospravedlňuje a legitimizuje. Boj proti „sionismu“ je rámován jako boj za demokracii, spravedlnost a lidská práva. Jeho zastánci předstírají, že jsou disentním hlasem umlčované menšiny prosazující univerzální hodnoty humanismu. Propalestinský aktivismus se maskuje jako solidární hnutí, ve skutečnosti je však výrazem protižidovské nenávisti.

„Jo, sex je skvělejší, ale konec sionismu je mnohem lepší.“
Pochod solidarity s Palestinou,
leden, Praha. Zdroj: PrahaIN.cz

Academics Against Apartheid: „Věříme, že skutečného míru dosáhneme pouze tehdy, budeme-li naslouchat indigennímu obyvatelstvu Palestiny a podpoříme jejich boj voláním po ukončení koloniálního sionistického hnutí.“
Zdroj: Instagram

„Izrael se nebrání, okupuje od roku 1948.“ Pochod solidarity s Palestinou, duben, Praha. Zdroj: DenikAlarm.cz

„Dekolonizujte Palestinu.“ Protest před budovou Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy, květen, Praha. Zdroj: DenikAlarm.cz

„Sionismus je rasismus je fašismus.“ Happening Proti izraelské genocidě vůči Palestincům, duben, Praha. Zdroj: Facebook

Manipulativní a chybná mapa často užívaná v propagandě o izraelské „kolonizaci Palestiny“.⁴² Palestinský týden, červenec, Praha. Zdroj: Facebook

⁴² Vysvětlení např.: Fiala, Luděk. *Tomáš Klus zveřejnil video na podporu Gazy, je plné faulů*. Online. Novinky.cz. 15. 3. 2024. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-tomas-klus-zverejnil-video-na-podporu-gazy-je-plne-faulu-40464334>. [citováno 2025-04-30].

„Sionisti jsou fašisti. Izrael je apartheid“. Organizátoři protestního setkání vyzvali účastníky, aby si přinesli křídly a napsali „na zem jména dětských obětí izraelské genocidy“, říjen, Praha. Zdroj: Facebook

Jedním z typických motivů nového antisemitismu je ztotožňování Izraele s nacionálně socialistickým Německem. Text plakátu přidává tomuto motivu další rozměr a označuje sionismus za inspirační zdroj nacismu. Pochod solidarity s Palestinou, leden, Praha. Zdroj: sociální sítě

12.3 | FROM THE RIVER TO THE SEA, PALESTINE WILL BE FREE

Heslo „From the River to the Sea, Palestine Will Be Free“, které je historicky spjato s výzvami k fyzické likvidaci Státu Izrael a jeho židovských obyvatel, je stálou součástí narativu nového antisemitismu. Od října roku 2023 zaznívalo v Česku na většině propalestinských demonstrací. Ve středu 15. listopadu 2023 se zástupci Ministerstva vnitra ČR, policie a Nejvyššího státního zastupitelství (NSZ) shodli, že používání tohoto hesla může naplňovat znaky trestného činu.⁴³ V reakci na toto rozhodnutí se propalestinští aktivisté pokusili svolat na 5. prosince 2023 demonstraci na podporu hesla. Svolavatel oznámil Magistrátu hl. m. Prahy konání demonstrace v pondělí 27. listopadu. Ve čtvrtek 30. listopadu Magistrát s odkazem na rozhodnutí MV ČR, policie a NSZ⁴⁴ konání akce nepovolil.⁴⁵ Svolavatel demonstrace následně rozhodnutí magistrátu rozporoval žalobou. V pondělí 18. prosince Městský soud v Praze zákaz demonstrace zrušil jako nezákonný. V rozsáhlém odůvodnění soud konstatoval, že heslo „může mít více významů“ a v „českém prostředí nelze určit, že by převládal jeho nenávistný, radikální či dokonce genocidní charakter.“⁴⁶ Magistrát hl. m. Prahy proti tomuto rozhodnutí podal začátkem roku

⁴³ Ministerstvo vnitra České republiky. *Použití hesla „From the River to the Sea“ může být za určitých okolností trestným činem*. Online. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/pouziti-hesla-from-the-river-to-the-sea-muze-byt-za-urcitych-okolnosti-trestnym-cinem.aspx>. [citováno 2025-04-30].

⁴⁴ V pátek 1. prosince 2023 zveřejnilo NSZ na svém webu *Stanovisko Nejvyššího státního zastupitelství k možnostem právního posouzení nenávistných projevů v souvislosti s teroristickým útokem hnutí Hamás na Izrael a navazujícím izraelsko-palestinským ozbrojeným konfliktem*. Online. Dostupné z: https://verejnazaloba.cz/wp-content/uploads/2023/12/1_sl_732_2023_14_male_stanovisko.pdf. [citováno 2025-04-30].

⁴⁵ ČTK. *Zakázaná propalestinská demonstrace. Praha zakročila kvůli sloganu, aktivisté chystají žalobu*. Online. iROZHLAS.cz. 01. 12. 2023. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravdomov/praha-magistrat-slogan-palestina-demonstrace-zakaz_2312012237_ava. [citováno 2025-04-30].

⁴⁶ Rozsudek je dostupný zde: <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/msph/14-a-166-2023-84>. [citováno 2025-04-30].

2024 kasační stížnost.⁴⁷ V srpnu téhož roku Nejvyšší správní soud právní názor Městského soudu v Praze v zásadě potvrdil⁴⁸ a v rozsudku⁴⁹ uvedl:

„V řízení před městským soudem (...) bylo prostřednictvím ustanoveného znalce objasněno, že sporné heslo může mít v závislosti na kontextu až pět různých významů. Pouze dva z nich jsou spojeny s voláním po násilí. Tyto nepřípustné genocidní významy hesla navíc nejsou dosud jednoznačně dominantní, a to ani v návaznosti na teroristické útoky hnutí Hamás ze dne 7. října 2023. Magistrát proto nemohl bez další argumentace přijmout pausalizující závěr, že již sporné heslo samotné směřuje k výzvě popírat nebo omezovat práva příslušníků židovské komunity. Magistrát tudíž nemohl preventivně zakázat oznámené shromáždění jen z důvodu, že bylo svoláno na podporu sporného hesla, pokud deklarovaným účelem bylo podpořit chápání tohoto hesla v jeho nenásilném významu. Stejně tak nemohl pořadatelům shromáždění adresovat bezpodmínečný požadavek na upuštění provolávání sporného hesla, který by se vztahoval i na jeho přípustné významy a konotace.“

FŽO i nadále považuje zmíněné heslo zcela jednoznačně za projev protižidovské nenávisti.

⁴⁷ Dimun, Petr. *Pražský magistrát trvá na škodlivosti hesla o svobodné Palestině, podal kasační stížnost*. Online. Česká justice. 27. 02. 2024. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2024/02/prazsky-magistrat-trva-na-skodlivosti-hesla-o-svobodne-palestine-podal-kasacni-stiznost/>. [citováno 2025-04-30].

⁴⁸ Soukup, Jaroslav. *Kvůli heslu From the river to the sea nelze zakázat shromáždění, záleží na kontextu, rozhodl NSS*. Online. Novinky.cz. 29. 08. 2024. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-kvuli-heslu-from-the-river-to-the-sea-nelze-zakazat-shromazdeni-zalezi-na-kontextu-rozhodl-nss-40485885>. [citováno 2025-04-30].

⁴⁹ Nejvyšší správní soud. *NSS se vyjádřil k možnostem omezení užívání hesla „From the River to the Sea, Palestine will be free“ na shromážděních*. Online. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz/aktualne/tiskove-zpravy/detail/nejvyssi-spravni-soud-se-vyjadril-k-moznostem-omezeni-uzivani-hesla-from-the-river-to-the-sea-palestine-will-be-free-na-shromazdenich>. [citováno 2025-04-30].

Ostatně Institut pro výzkum blízkovýchodních médií (MEMRI) upozornil na vyjádření bývalého lídra Hamásu Chálida Mišála. Ten v lednu 2024 v rozhovoru pro kuvajtský Amar Taqi's Podcast potvrdil, že jediným významem hesla je skutečně zničení Izraele.⁵⁰ Současně vyjádřil uspokojení nad skutečností, že se heslo ujalo mezi studenty v Evropě a v Americe.

Vyjádření bývalého lídra Hamásu Chálida Mišála pro kuvajtský Amar Taqi's Podcast. Zdroj: MEMRI

⁵⁰ Rozhovor je dostupný na sociální síti X: https://x.com/MEMRIReports/status/1749049490009440569?ref_src=twsrc%5Etfw%7Ctwcamp%5Etweetembed%7Ctwterm%5E1749049490009440569%7Ctwgr%5E44a2a642cea34029a8583992091113d982ca4ba3%7Ctwcon%5Es1_&ref_url=https%3A%2F%2Fwww.thejc.com%2Fnews%2Fisrael%2Fhamas-leader-says-october-7-renewed-dream-of-palestinian-state-from-the-river-to-the-sea-sb7q37c8. [citováno 2025-04-30].

12.4 | ANONYMNÍ NETWORKING

Apelujeme „na všechny organizace a jednotlivce, kterým není lhostejná pokračující izraelská politika apartheidu, kolonizace a okupace na palestinských územích, aby svými aktivitami pomohli přivést Izrael k odpovědnosti za své činy, včetně válečných zločinů, a přispěli tak k tomu, aby Palestinský lid získal reálná lidská práva a důstojnost.“⁵¹

„Přišli jsme, abychom tlumočili hlas milionů Palestinek a Palestinců, kteří žijí pod izraelským apartheidem (...). Hlas milionů Palestinek a Palestinců čelících dlouholetým a soustavným brutálním praktikám izraelské osadnické kolonizace, věznění, mučení, bourání domů, vyhánění ze země... Hlas Palestinců a Palestinek, kteří už mezi námi nejsou, protože byli usmrceni v důsledku válečných zločinů Izraele v Pásmu Gazy či na jiných Izraelem okupovaných palestinských územích.“⁵²

Obě citace hovoří stejným jazykem o stejném tématu a působí dojmem, že pocházejí z jednoho textu. První je však z roku 2010, druhá z roku 2024. Narativ nového antisemitismu se v čase nemění, protože se nemění jeho základní premisa: zničení Státu Izrael. Obě citace však pocházejí ze stejného zdroje, kterým je ISM Czech Republic,⁵³ česká pobočka hnutí BDS. Její členové současně organizují petiční skupinu Ne naším jménem! – Iniciativa

⁵¹ ISM Czech Republic. *30. březen – Globální BDS den akcí*. Online. 2010. Dostupné z: <https://ism-czech.org/2010/03/30/30-brezen-globalni-bds-den-akci/>. [citováno 2025-04-30].

⁵² ISM Czech Republic. *Lidská práva jsou buď univerzální, nebo nejsou – Prohlášení iniciativy Ne naším jménem! k narušení jedné lidskoprávní konference*. Online. 2024. Dostupné z: <https://ism-czech.org/2024/10/03/lidska-prava-jsou-bud-univerzalni-nebo-nejsou-prohlaseni-iniciativy-ne-nasim-jmenem-k-naruseni-jedne-lidskopravni-konference/>. [citováno 2025-04-30].

⁵³ ISM je zkratkou International Solidarity Movement, tj. Mezinárodní hnutí solidarity.

za spravedlivý mír na Blízkém východě. ISM (od roku 2010) je propojeno s dlouhodobě aktivní facebookovou skupinou Sdružení Přátelé Palestiny a spolkem Palestinský klub v České republice (od roku 1999). Za ISM vystupují a jednají Jana Ridvanová a Zdeněk Jehlička.

Před 7. říjnem 2023 bylo ISM jedinou a zcela marginální platformou, která se pokoušela systematicky prosazovat agendu nového antisemitismu. Po příspěvku zveřejněném na webu 29. 11. 2022 následovala roční odmlka. Na říjen 2023 byla ohlášena návštěva B. Netanjahua, který měl přijet do ČR v doprovodu dalších členů izraelské vlády. ISM svolalo na 8. října protestní demonstraci. Státní návštěva však byla reakcí na teroristický útok zrušena, k plánované demonstraci tedy nedošlo.⁵⁴ Hned 7. října ISM vydalo opatrně formulovanou tiskovou zprávu, která teroristický útok Hamásu interpretovala jako legitimní akt odporu a za viníka označila Izrael: „Iniciativy, které v posledních dnech rozeslaly Prohlášení proti společnému jednání vlád ČR a Izraele a vítání premiéra Netanjahua v Praze, vyjadřují politování nad krveprolitím v Izraeli-Palestině a odsuzují útoky na civilisty, které představují válečný zločin. Příčiny probíhajících událostí je třeba hledat u izraelské okupační armády a Izraele samotného, který je za podmínky na okupovaných palestinských územích a v bloádou sužované Gaze přímo odpovědný. Mezinárodní právo skrze OSN poskytuje Palestincům právo na odboj proti okupaci, a to i ozbrojený, avšak výhradně proti vojenským cílům.“⁵⁵

⁵⁴ ISM Czech Republic. *Tisková zpráva: Odvolání nedělní demonstrace (08.10.2023)*. Online. 2023. Dostupné z: <https://ism-czech.org/2023/10/08/tiskova-zprava-odvolani-nedelni-demonstrace-08-10-2023/>. [citováno 2025-04-30].

⁵⁵ ISM Czech Republic. *Tisková zpráva: Vyjádření k poslednímu událostem v Izraeli-Palestině*. Online. 2023. Dostupné z: <https://ism-czech.org/2023/10/07/tiskova-zprava-vyjadeni-k-poslednim-udalostem-v-izraeli-palestine/>. [citováno 2025-04-30].

„Netanjahu v Praze. Žádný obchod s válečnými zločinci.“ Plakát k demonstraci plánované na 8. října 2023 v Praze. Zdroj: ISM Czech Republic

Zhruba týden po teroristickém útoku zahájilo ISM intenzivní aktivitu, která dosud neustala. J. Ridvanová, Z. Jehlička a jejich spolupracovníci organizují protesty, demonstrace a petiční akce, publikují stovky textů a vystupují v médiích. Současně se v prostředí sociálních sítí začaly postupně objevovat anonymní skupiny, které mají stejný vizuální styl a sdílí podobný obsah. Společně s ISM vytvořily a v průběhu roku 2024 upevňovaly efektivní a robustní ekosystém protiizraelského aktivismu. Jedná se např. o tyto skupiny:

- Academics Against Apartheid
- Brno4Palestine
- Dekolonizujte Palestinu
- Plzen4Palestine
- Prague4Lebanon
- Prague4PalestineYouth
- Proti dehumanizaci: případ Palestiny a Izraele
- Solidarita s Palestinou Olomouc

— Stop the Siege Brno

— United4Gaza ad.

Virtuální ekosystém je propojen s mnoha dalšími iniciativami, zejména z prostředí extrémní levice, např.: Poslední generace, Univerzity za klima, Socialistická solidarita, Antifašistická platforma strany Levice, Československé anarchistické sdružení, feministický kolektiv Sdružený, queer-feministické sdružení Pangea, feministický web magazín Druhá : směna apod. Jednotlivé anonymní skupiny do svých aktivit zapojují i renomované lidskoprávní a humanitární organizace, jako jsou např. Lékaři bez hranic či Člověk v tísni. Navzdory principiální anonymitě tak systematicky budují svůj obraz jako legitimního a důvěryhodného hlasu ve veřejné debatě. Hlasu protižidovské nenávisti.

„Přidej se k našemu palestinsko-feministickému bloku (...). Palestina je intersekcionalní feministický problém. Naše hlasy jsou jednotné, když voláme po osvobození žen na celém světě a po rovných právech pro všechny.“ Pozvánka na protest, který u příležitosti Mezinárodního dne žen 8. března společně pořádaly Prague4PalestineYouth a queer-feministické sdružení Pangea. Zdroj: Instagram

12.5 | AKADEMIE

Jednou z hlavních cílových skupin propalestinského hnutí jsou studenti vysokých škol. Klíčovým organizátorem studentských akcí se stala anonymní instagramová skupina Academics Against Apartheid (AAA),⁵⁶ která své výzvy šíří v synergii s dalšími anonymními skupinami na sociálních sítích. Platforma AAA vznikla v přímé návaznosti na události 7. října a v roce 2024 uspořádala několik protestních shromáždění, petic,⁵⁷ propagandistických workshopů či přednášek a neúspěšně se pokusila o profesní likvidaci Ireny Kalhousové, ředitelky Herzlova centra izraelských studií Fakulty sociální věd UK.⁵⁸ Navzdory opakovaným výzvám k mobilizaci se nepodařilo napodobit masivní studentské protesty a okupační stávky, které v podobě improvizovaných tábořišť probíhaly v USA a v západní Evropě.

Unikátním rysem antisemitismu v českém akademickém prostředí je skutečnost, že do jeho šíření byli zapojeni vyučující mnohem více než studenti. Řada pedagogů se od října 2023 podílela na aktivitách propalestinského hnutí buď jako přímí účastníci, nebo jako jejich obhájci v médiích, na veřejných fórech a samozřejmě v rámci výuky.

Intenzivní, ale nekoordinovaný aktivismus získal v září 2024 institucionalizovanou podobu. Před začátkem nového akademického roku zahájila čin-

⁵⁶ Instagramový profil skupiny Academics Against Apartheid je dostupný zde: <https://www.instagram.com/academics.against.apartheid/?hl=cs>. [citováno 2025-04-30].

⁵⁷ Např.: Academics Against Apartheid. *Petice za neobnovení smlouvy o výměně studentů mezi Univerzitou Karlovou a Hebrejskou univerzitou v Jeruzalémě*. Online. 2024. Dostupné z: https://www.petice.com/petice_proti_programu_vymny_student_mezi_uk_a_huji. [citováno 2025-04-30].

⁵⁸ Tykalová, Tereza. *Aktivisté žádají konec pedagožky Univerzity Karlovy a přednášky o „genocidě v Gaze“*. Online. iDNES.cz. 06. 05. 2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/izrael-palestina-karlova-univerzita-kalhousova-akademici-proti-apartheidu.A240506_110702_domaci_tty. [citováno 2025-04-30].

nost Iniciativa za kritickou akademii (IZKA).⁵⁹ Na nově vzniklém webu bylo zveřejněno programové prohlášení,⁶⁰ které replikuje tradiční protiizraelskou propagandu, i když tak činí sofistikovaným a zdánlivě neutrálním jazykem. Prohlášení obsahuje mnoho kontradikcí. Nejzjevnější je nesoulad mezi obecnými humanistickými frázemi a jejich skutečným obsahem. IZKA např. považuje za nezbytné, aby akademická sféra zaujímala k izraelsko-palestinskému konfliktu „hodnotová stanoviska“, a současně sama sebe prohlašuje za jediného reprezentanta „etického, ale zároveň kritického expertního pohledu“. Všechny názorové oponenty obviňuje z „neinformovanosti“ či z „ideových předsudků“.

Prohlášení nemá autory, pouze signatáře. Samotná iniciativa nemá mluvčí, ani organizátory, ani osobu, která jejím jménem jedná. Stejně jako v případě ostatních protiizraelských uskupení jsou aktivity IZKA zcela anonymní.⁶¹

Academics Against Apartheid: protest před budovou Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy, květen, Praha. Zdroj: DenikAlarm.cz

⁵⁹ Viz webové stránky Iniciativy za kritickou akademii: <https://www.criticalacademy.cz/>. [citováno 2025-04-30].

⁶⁰ IZKA. *Prohlášení Iniciativy za kritickou akademii*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.criticalacademy.cz/prohlaseni-iniciativy-za-kritickou-akademii/>. [citováno 2025-04-30].

⁶¹ Více k tématu IZKA např. zde: <https://protiantisemitismu.substack.com/p/faqs>. [citováno 2025-04-30].

12.6 | ČTK

K postupné normalizaci narativů nového antisemitismu nepochybně přispěla mediální scéna. Záhy po 7. říjnu se zpravodajské a publicistické platformy začaly profilovat podle způsobu, jakým válečný konflikt na Blízkém východě interpretovaly. Detailní mediální analýza přesahuje možnosti, rozsah i účel této VZ, je však možné poukázat na příklad České tiskové kanceláře (ČTK), jejíž zprávy většina médií přebírala.

V prosinci 2023 přijala Rada ČTK jednomyslně usnesení, kterým tiskovou agenturu vyzvala, aby začala označovat hnutí Hamás jako „teroristickou organizaci“ namísto přívlastku „radikální“.⁶² Agentura se na konci ledna 2024 rozhodla výzvu akceptovat.⁶³ Na konci června uveřejnil zpravodajský server Novinky.cz rešerši článků vydaných ČTK, na základě které zjistil, že agentura od svých lednových plánů ustoupila. „ČTK nyní používá v drtivé většině případů u Hamásu označení ‚palestinské hnutí‘ nebo případně ‚radikální palestinské hnutí‘ či jen ‚hnutí‘. Agentura tak Hamás označuje stejně jako krajně levicový Alarm nebo Voxpot.“⁶⁴ V reakci na článek obdržela Rada ČTK stížnosti, s jejichž obsahem se v červenci jednomyslně ztotožnila.⁶⁵ Označo-

⁶² Rada ČTK. *Usnesení Rady České tiskové kanceláře č. 35/2023 ze 190. zasedání konaného dne 11. 12. 2023*. Online. 2023. Dostupné z: https://www.ctk.cz/o_ctk/rada_ctk/usneseni/?id=3750. [citováno 2025-04-30].

⁶³ Menšík, Jan. *ČTK mění přístup. Hamás bude označovat jako teroristickou organizaci*. Online. Novinky.cz. 31. 01. 2024. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-ctk-meni-pristup-hamas-bude-oznacovat-jako-teroristickou-organizaci-40459099>. [citováno 2025-04-30].

⁶⁴ Vaculík, Radim. *Agentura ČTK ustoupila od označování Hamásu za „teroristické hnutí“*. Online. Novinky.cz. 26. 06. 2024. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-agentura-ctk-ustoupila-od-oznacovani-hamasu-za-teroristickou-organizaci-40477931>. [citováno 2025-04-30].

⁶⁵ Rada ČTK. *Usnesení Rady České tiskové kanceláře č. 15/2024 ze 197. zasedání konaného dne 9. 7. 2024*. Online. 2024. Dostupné z: https://www.ctk.cz/o_ctk/rada_ctk/usneseni/?id=3836. [citováno 2025-04-30].

vání Hamásu bylo předmětem několika dalších usnesení Rady, téma však ve veřejné debatě zapadlo.

Spor o přívlastek není nijak malicherný. Relativizace jazyka je symptomem relativizace hodnot a překrucování reality. Otevřeně deklarovaným cílem Hamásu je zničení Státu Izrael. Genocidní záměr je vyjádřen v obou verzích jeho charty. Pojem „radikální“ je sám o sobě sémanticky neutrální a jeho konotace jsou definovány kontextem. „Radikální změna životního stylu“ může být změnou k horšímu i k lepšímu. Přívlastek „radikální“ je ve spojení s Hamásem zavádějící, a může být dokonce prvním krokem k jeho obhajobě.

12.7 | UMĚLECKÁ SCÉNA

Propalestinským aktivistům se především díky intenzivní aktivitě na sociálních sítích dařilo prosazovat svou agendu, k níž se na jaře přihlásila rovněž domácí umělecká scéna. Pro většinu zúčastněných znamenala pomíjivou módní vlnu, přesto po ní zůstal ve veřejném prostoru výrazný otisk.

V sobotu 30. března proběhlo slavnostní předávání hudebních Cen Anděl. Několik českých umělců využilo mediální pozornosti k vyjádření svého postoje ke konfliktu v Gaze. Na pódiu roztáhli transparent s nápisem „Artists for Ceasfire“ a připnuli si odznak se symbolem červené dlaně. Napodobili tak gesto svých zahraničních kolegů při předávání cen Oscar v Hollywoodu o tři týdny dříve. V kontextu Blízkého východu symbolika odznaku odkazuje na lynč dvou Izraelců, ke kterému došlo v roce 2000

v Ramalláhu.⁶⁶ Odznak vzbudil při oscarové ceremonii silné kontroverze, o nichž referovala i mnohá česká média. Je proto nepravděpodobné, že by o nich čeští umělci nevěděli.

Protest byl spojen s propagací petice „Czech Artists for Ceasefire“⁶⁷ (Čeští umělci za příměří), která apelovala na představitele České republiky, „aby vyzvali k okamžité deeskalaci a příměří v Gaze a Izraeli dříve, než přijdou o život další tisíce lidí“. Text petice pracuje se zavedenými narativy a překrucováním faktů: „1 milion lidí aktuálně umírá na hladomor“, teroristé věznění Izraelem jsou označováni jako „palestinští rukojmí“, chybí jakákoli zmínka o útoku 7. října i o Hamásu, který válku rozpoutal. Veškerá zodpovědnost je připsána Izraeli, který v propalestinské propagandě není nikdy obětí, nýbrž viníkem.

Nejvýraznější postavou propalestinského aktivismu mezi umělci se stal zpěvák Tomáš Klus. Byl ostatně i iniciátorem zmíněné petice. Do veřejné debaty vstoupil především s emocemi. Prvním výrazným počinem se stala píseň nazvaná Bezpečí doupěte, kterou T. Klus zveřejnil 7. března. Klip k písni o dětských obětech v Gaze uvozuje titulek „Genocida začíná mlčením světa“. Ve druhé sloce šlape po mrtvých palestinských dětech izraelská „špinavá bota“.

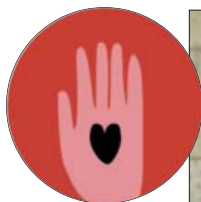
⁶⁶ Fiala, Luděk. *Celebrity na Andělech provokovaly s odznáčky připomínajícími Izraelcům masakr v Ramalláhu*. Online. Novinky.cz. 31. 03. 2024. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/kultura-celebrity-na-andelech-provokovaly-s-odznacky-pripominajicimi-izraelcum-masakr-v-ramallahu-40466020>. [citováno 2025-04-30].

Tarant, Zbyněk. *Co sdělují Klusovy krvavé ruce? Ani zpěvák samotný si neuvědomuje mnohoznačný význam symbolu*. Online. Lidovky.cz. 27. 04. 2024. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/nazory/tomas-klus-zpevak-palestina-izrael.A240425_151009_ln_nazory_rkj. [citováno 2025-04-30].

⁶⁷ Petice. *Czech Artist for Ceasefire*. Online. 2024. Dostupné z: <https://humantohuman.cz/artistsforceceasefire>. [citováno 2025-04-30].

Transparent na předávání hudebních Cen Anděl, březen, Praha. Zdroj: ČTK

Symbol červené dlaně (vlevo) odkazující na lynč v Ramalláhu (vpravo).
Zdroj: Instagram, Profimedia.cz

O týden později přidal T. Klus na své sociální síti video⁶⁸ plné nesmyslných a lživých tvrzení: válka v Gaze je ze strany Izraele „svévolná anexe a okupace“, Palestinci prý několikrát přistoupili na možnost dvoustátního řešení, naopak Izrael „odmítl trvalé příměří“ apod. Nezmínil se však o Hamásu, ani o rukojmích. Video se bezprostředně po zveřejnění stalo terčem ironické kritiky,⁶⁹ na niž reagoval Klus omluvou. V textu na svých sociálních sítích uvedl, že neodsoudil útok Hamásu, neboť to považoval za samozřejmé, a vysvětlil, že chtěl upozornit na „absenci odborné diskuze“.⁷⁰

Za necelý týden byl T. Klus hostem v podcastu Čestmíra Strakatého.⁷¹ V průběhu rozhovoru trval na svých historických, politických i zeměpisných omylech s poukazem na to, že na faktech nezáleží a rozhodující jsou emoce. Zopakoval všechny hlavní teze propalestinské propagandy včetně opatrné obhajoby Hamásu a obvinění Izraele jako univerzálního viníka. Po sérii dalších mediálních výstupů byl T. Klus oponentem Ireny Kalhousové v pořadu Epicentrum.⁷² Jejich rozhovor shrnul politický geograf Michael Romancov ve stručném tweetu těmito slovy: „Uff... předpokládám, že pan Klus je veden

⁶⁸ Facebookový profil Tomáše Kluse. Video je dostupné zde: <https://www.facebook.com/TomasKlus/videos/1195060718143541/?t=0>. [citováno 2025-04-30].

⁶⁹ Podrobný rozbor viz např.: Fiala, Luděk. *Tomáš Klus zveřejnil video na podporu Gazy, je plné faulů*. Online. Novinky.cz. 15. 03. 2024. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-tomas-klus-zverejnil-video-na-podporu-gazy-je-plne-faulu-40464334>. [citováno 2025-04-30].

⁷⁰ Šmejkal, Pavel. *Tomáš Klus natočil skandální video o dění v Gaze. Po vlně kritiky se snaží o „vysvětlení“*. Online. Forum 24. 18. 03. 2024. Dostupné z: <https://www.forum24.cz/tomas-klus-natocil-skandalni-video-o-deni-v-gaze-po-vlne-kritiky-se-snazi-o-vysvetleni>. [citováno 2025-04-30].

⁷¹ Youtube kanál Čestmíra Strakatého. *Tomáš Klus: V Gaze probíhá etnická čistka. Nemůžu mlčet*. Online. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=E3C_FxA37ag. [citováno 2025-04-30].

⁷² Horáková, Pavlína. *Expertka o Klusovi a jeho podpoře Palestiny: Vysekáváte si, co vám vyhovuje. Jak se zpěvák ohradil?* Online. Blesk.cz. 11. 04. 2024. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/clanek/zpravy-epicentrum/783396/expertka-o-klusovi-a-jeho-podpore-palestiny-vysekavate-si-co-vam-vyhovuje-jak-se-zpevak-ohradil.html>. [citováno 2025-04-30].

těmi nejlepšími pohnutkami, ale ani to není a nemůže být omluvou pro na-prostou neznalost kontextu, ignorování příčin a možných následků toho, co chce a co považuje za správné.⁷³ Bezpečnostní analytik Milan Mikulecký zhodnotil počínání T. Kluse méně diplomaticky. Za výrok o „prolhaném idiotovi“ podal Klus na Mikuleckého žalobu.⁷⁴ V době vzniku této zprávy nebyl vynesena pravomocný rozsudek.

Angažmá T. Kluse je stejně nebezpečné jako aktivity proponentů akademického antisemitismu. T. Klus a IZKA se možná liší slovní zásobou a publikem, ale ve svém okruhu mají mimořádný vliv a dosah. Tomáš Klus s palestinskou vlajkou a s keřfjou kolem krku před televizní kamerou rezolutně prohlašuje, že je zcela nestranný. IZKA předstírá nestrannost ve svých textech a akcích. Klus i IZKA ignorují fakta, popírají realitu a vykreslují lživý obraz světa. Klus i IZKA pronášejí povinnou a pokryteckou frázi odsuzující antisemitismus a současně šíří protizidovskou nenávist.

⁷³ Profil Michaela Romancova na síti X. Status je dostupný zde: <https://x.com/MichaelRomancov/status/1778118382673367392>. [citováno 2025-04-30].

⁷⁴ Potyšová, Kateřina. *Tomáš Klus se u soudu brání označení "prolhaný idiot". Považuje se za dojmologa*. Online. Zena.aktualne.cz. 14. 11. 2024. Dostupné z: <https://zena.aktualne.cz/celebrity/tomas-klus-se-u-soudu-brani-oznaceni-prolhany-idiot-povazuje-se-za-dojmologa>. [citováno 2025-04-30].

12.8 | SOUBOJ PETIC

V úterý 6. února 2024 byla zveřejněna petice nazvaná „Výzva ke změně postoje české vlády ke krizi na Blízkém východě“. K jedenácti spoluautorům petice se připojilo téměř devadesát prvosignatářů, ve své většině veřejně činných osob. Známa jména akademiků, umělců a duchovních dodávala výzvě naléhavost, respekt i kredibilitu. Petice vzbudila vyhrocenou veřejnou debatu, neboť její jednostranný text nezmiňuje rukojmí, zcela pomíjí podstatu probíhající války a z katastrofické humanitární situace v Gaze viní pouze Izrael. Vzápětí vznikly tři oponentní petice: „Dopis vládě ČR: podpora vládní politiky vůči Izraeli“, „Podporujeme Izrael v boji proti teroristům, postoj české vlády je správný“ a tzv. „Valentýnská deklarace“.⁷⁵ Podpisový souboj trval po celý rok 2024 a rétorika propalestinské scény se postupně vyostřovala. Z dalších petic, které byly zveřejněné na webu petice.com, je možné bez nároku na úplnost uvést následující:⁷⁶

- Výzva vládě k zabezpečení urgentní humanitární pomoci Gaze a dosažení dohody o příměří (1. 3. 2024)
- Petice proti programu výměny studentů mezi UK a HUJI (25. 3. 2024)
- HUMANS FOR CEASEFIRE / žádáme příměří v Gaze a Izraeli (30. 3. 2024)
- Ne útoku na Rafah. Otevřený dopis české vládě, prezidentovi ČR a zahraničním výborům PSP a Senátu ČR (9. 5. 2024)
- Stanovisko studentstva FAMU k současné situaci v Gaze a její vyobrazení v ČT / Statement of the FAMU students on the current situation in Gaza and its image in the Czech TV (17. 6. 2024)

⁷⁵ Duka, Dominik. *Valentýnská deklarace*. Online. iDNES.cz. 16. 02. 2024. Dostupné z: <https://blog.idnes.cz/duka/valentynska-deklarace.Bg24020653>. [citováno 2025-04-30].

⁷⁶ Všechny petice jsou k dohledání na webu <https://www.petice.com/>. [citováno 2025-04-30].

- Výzva široké akademické obci v ČR k vyjádření solidarity s Palestinkami a Palestinci (18. 6. 2024)
- Žádám, aby vláda ČR podporovala diplomacii namísto eskalace, zbrojení a destrukce (23. 6. 2024)
- Call on Prague Pride to reject apartheid (10. 8. 2024)
- Svět, ve kterém přestaneme usilovat o dodržování mezinárodního práva, se stane světem, v němž bude vládnout arogance moci a vojenská síla (25. 11. 2024)

Další protiiizraelsky zaměřené petice, někdy anonymní, byly šířeny na sociálních sítích, elektronickou poštou a na jiných webových stránkách. Jména autorů a hlavních signatářů se často opakovala. Petiční iniciativa se stala stálou součástí komunikační strategie propalestinské scény.

12.9 | Z ULICE NA PÓDIA

Propalestinská scéna systematicky posilovala svou přítomnost a viditelnost ve veřejném prostoru. Vedle pochodů a demonstrací v centrech českých měst se organizátoři při protestech zaměřovali na konkrétní objekty a instituce: velvyslanectví, vysoké školy, úřad vlády, sídlo zastupitelského úřadu Evropské komise, Českou televizi, úřady samosprávy apod. Současně se organizátoři snažili pořádat akce ve vnitřních prostorech. Prestiž jednotlivých spolupracujících institucí přispívala k legitimizaci nového antisemitismu, který se stal součástí programu galerií, divadel, klubů, spolkových prostor, knihoven i kin. Protestní shromáždění se tak konala před univerzitami i v jejich přednáškových sálech.

Veřejný happening „Proti izraelské genocidě vůči Palestincům“ na Hlavním nádraží, duben, Praha. Zdroj: Facebook

Propalestinská demonstrace před budovou České televize, červen, Praha. Zdroj: sociální sítě

Zdeněk Jehlička a Jana Ridvanová se s několika dalšími aktivisty pokusili strhnout izraelské vlajky z budovy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a z budovy Ministerstva financí. Proti nepovolenému shromáždění zakročila policie. Aktivisté si navíc přinesli příliš nízké skládací schůdky, na vlajky tedy nedosáhli, leden, Praha. Zdroj: Facebook, PrahaIN.cz

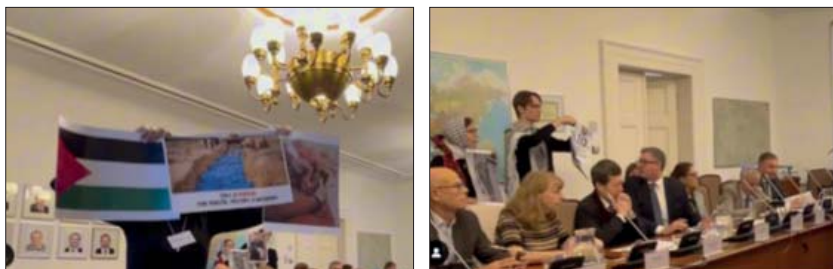
Happening „Spravedlnost pro Palestinu“ na Vysoké škole uměleckoprůmyslové při zahájení celoškolní přehlídky. Organizátoři, mezi nimiž byli studenti, absolventi a pedagogové, vyvěsili v hlavním atriu sedmimetrový banner s nápisem „Justice for Palestine“ (Spravedlnost pro Palestinu) a z horních pater shodili stovky letáků s hesly o Izraeli, který „způsobil v Gaze hladomor“, „provádí genocidu“ a „úmyslně ničí palestinský vzdělávací systém“, červen, Praha. Zdroj: Instagram

„Israeli Academia and the Occupation. Facts vs. Myths. 1948, 1967, Gaza“ (Izraelské akademické prostředí a okupace. Fakta vs. mýty. 1948, 1967, Gaza). Debata s protiizraelským aktivistou a revizionistickým historikem Ilanem Pappé na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, červen, Praha. Zdroj: Facebook

12.10 | KRÁDEŽ POZORNOSTI

Příznačnou vlastností moderního antisemitismu je jeho schopnost využít jakýkoli aktuální kontext. V okamžiku, kdy konkrétní téma ztratí svou společenskou relevanci, je nahrazeno tématem novým. Propalestinská scéna s tímto fenoménem obratně pracovala na sociálních sítích i v mediálních výstupech. Výrazné události veřejného života dokázala zneužít pro svou agendu: volby do Evropského parlamentu, senátní volby, pěveckou soutěž Eurovize, ruskou agresi proti Ukrajině, Letní olympijské hry, americké prezidentské volby, personální změny v české vládě, významná výročí apod. Stejnou marketingovou strategii pro přitahování pozornosti aplikuje propalestinský aktivismus i ve veřejném prostoru. Parazituje na jiných akcích, které se pokouší buď narušit, nebo zneužít.

Skupina propalestinských aktivistů narušila zasedání Zahraničního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Dlouhými projevy o „české podpoře genocidy“ znemožňovali jednání a museli být z místnosti vyvedeni, listopad, Praha. Zdroj: sociální sítě

Několik propalestinských aktivistů narušilo pražskou autogramiádu premiéra Petra Fialy k jeho nové knize. Předseda vlády musel kvůli nepřetržitému křiku přerušit svoje úvodní vystoupení. Protestující skandovali hesla „Free Palestine“ či „From the River to the Sea, Palestine Will Be Free“, obviňovali premiéra, že „má na rukou palestinskou krev“ a „hajluje za Izrael“, a hlasitě se přeli s ostatními účastníky autogramiády. Plánovaný program se kvůli demonstrujícím rozpadl, květen, Praha. Zdroj: iDNES.cz

V sobotu 15. června, krátce po výročí vyhlazení Lidic, uspořádali propalestinští aktivisté akci nazvanou „Uctění památky lidických a připomenutí 530 ,palestinských Lidic“, aby mohl vzniknout stát Izrael“, červen, Lidice. Zdroj: Facebook

První dubnovou sobotu proběhl v Praze každoroční Národní pochod pro život, kontroverzní protestní shromáždění, jehož organizátoři usilují o zákaz interrupcí. Několik stovek odpůrců z řad levicových, feministických a queer iniciativ se pokusilo průvod zablokovat.⁷⁷ Mezi odpůrci byla i skupina propalestinských aktivistů s transparenty „Nejlepší je prostě pomoci palestinským civilistům“, „Nesoudíme, pomáháme nečekaně bombardovaným ženám“ či „Pochod pro život v Palestině“, duben, Praha. Zdroj: DenikAlarm.cz

⁷⁷ ČTK. *Pochod pro život skončil na Václavském náměstí, most Legií zablokovali odpůrci*. Online. České noviny. 06. 04. 2024. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2501876>. [citováno 2025-04-30].

Hesla „Žádná hrdost na genocidu“, „Kvír intifáda“ a „Zabraňte Izraeli v zabíjení palestinských queer osob“, srpen, Praha. Zdroj: Facebook

Druhou srpnovou sobotu se konal LGBT+ průvod Prague Pride. Uskupení Queers for Palestine svolalo tzv. Palestinský blok, o kterém bylo na pozvánce uvedeno: „anti-Pinkwashing, anti-genocidní, anti-imperialistický, anti-kolonialistický, antikapitalistický a antifašistický blok je neformální aliancí místních propalestinských, intersekcčních, nekomerčních a alternativních queer kolektivů, které považují Pride za protest“. Organizátoři Prague Pride ve veřejném prohlášení uvedli, že Palestinský blok není oficiální součástí akce, ale jeho konání nebudou bránit. Palestinského bloku se zúčastnilo několik desítek aktivistů, kteří nesli vlajky a transparenty a skandovali hesla jako „Queer intifada now, take your hands off Palestine“ (Queer intifáda hned, ruce pryč od Palestiny) nebo „There is only one solution: intifada, revolution“ (Je pouze jedno řešení: intifáda, revoluce).

Palestinský blok se stal předmětem masivní kritiky. Zastupitelstvo hl. m. Prahy, které Prague Pride finančně podporuje, na svém zasedání 12. září přijalo usnesení o podpoře Izraele a změně dotačních pravidel pro

pořadatele akcí.⁷⁸ V usnesení mj. deklaruje, že plně uznává existenci Státu Izrael a odsuzuje jakékoliv pokusy o jeho zpochybnění a vyjadřuje zásadní nesouhlas se skutečností, že organizátoři Prague Pride 2024 nezasáhli během konání akce proti aktivní účasti propalestinských/protiizraelských aktivistů.

Na výročí 17. listopadu 1939 a 1989, kdy se na mnoha místech v ČR konaly veřejné akce, zorganizovali propalestinští aktivisté v Praze shromáždění a pochod s názvem „Za vaši i naši svobodu“. Sedmnáctý listopad je Dnem boje za svobodu a demokracii a Mezinárodním dnem studentstva. Zneužití státního svátku vysvětlili organizátoři v pozvánce takto: „Nechceme si svátek boje za svobodu připomínat jen kladením věnců u pomníku minulých bitev, zatímco naše politická reprezentace podporuje izraelskou okupaci a její válečné zločiny. Nechceme se jen dívat na ty, kteří nám budou usebraně kázat o svobodě, zatímco svobodu Palestinců ničí podporou izraelského apartheidu.“ Listopad, Praha. Zdroj: Facebook

⁷⁸ Hlavní město Praha. *Usnesení Zastupitelstva hlavního města Prahy číslo 16/12 ze dne 12. 9. 2024*. Online. 2024. Dostupné z.: <https://zastupitelstvo.praha.eu/ina/tedusndetail.aspx?par=135173232240235196186173250240235196183173247240235196184173244240235196184173240235196189192184184188191>. [citováno 2025-04-30].

12.11 | POPÍRÁNÍ ANTISEMITISMU

„Protiizraelští lidé si (...) často dávají záležet na tom, aby čtenáře či posluchače ujistili, že rozhodně antisemity nejsou – je to jakási varianta známé uvozují průpovídky ‚já tedy nejsem žádný rasista, ale...‘. Poukazují na to, že být antisemity z principu ani nemohou, jelikož mají židovské přátele nebo měli židovskou prababičku, že přece odmítají násilí a nenávist, což je o nich všeobecně známo. Ale to jsou všechno podružné věci: pro poznání antisemity není určující jeho původ (proč by měl být?), není ani podstatné, na kolik si svůj antisemitismus a jeho důsledky uvědomuje. Antisemita nedefinuje sám sebe tím, že vyhláší svou nezaujatost a ušlechtilost – definuje ho to, co říká a šíří o předmětu svého zájmu.“⁷⁹

Deklaratorní odsouzení antisemitismu je povinnou výbavou všech protiizraelských aktivistů, o nichž byla řeč v předchozích kapitolách. Je spravedlivé říci, že někteří z nich si své predsudečné myšlení zřejmě vůbec neuvědomují. Ti ostatní vynakládají velké úsilí, aby se obhájili.

Nejsnazší cestou je prosté odmítnutí definice antisemitismu podle IHRA, respektive všech jejích částí, které se vztahují k Izraeli. Tato strategie umožňuje projevy nenávisti relativizovat a bagatelizovat.

Druhou možností vlastní obhajoby je útok, jehož nejčastější formou je obvinění ze zneužívání antisemitismu k údajným politickým cílům. Základním argumentem je odkaz na princip, který je výslovně uveden v definici IHRA: kritiku Izraele není možné zaměňovat s antisemitismem. Protiizraelští ak-

⁷⁹ Drda, Adam. *Kdo je antisemita?* Online. Bubínek Revolveru. 26. 03. 2024. Dostupné z: <https://www.bubinekrevolveru.cz/kdo-je-antisemita>. [citováno 2025-04-30].

tivisté tímto argumentačním faulem prohlašují své nenávistné lži a manipulace za legitimní kritiku.

Obě strategie se obvykle překrývají, jak je patrné například z reakcí na Výroční zprávu o antisemitismu za rok 2023:

SOCIÁLNÍ
SÍT

„Každoroční šíření antisemitismu ze strany Federace židovských obcí v ČR. I tentokrát jejich aktivisti přispěchali se slepencem tzv. výroční zprávy, která plete skutečný antisemitismus s tím smyšleným a účelově vykalkulovaným k obraně Izraele (...).“

Srpen, Facebook

ONLINE
ČLÁNEK

„Dokud bude za antisemitismus považovaná i kritika Izraele, nebude možné monitorovat jeho reálný vývoj a projevy, a tedy promýšlet funkční strategie, jak proti němu bojovat. Pokud ho budeme zlehčovat a zaměňovat za politickou kritiku celého státu, ublížíme tak paradoxně lidem, na něž reálný antisemitismus opravdu dopadá, tedy Židovkám a Židům.“

Srpen, DenikAlarm.cz

Zdánlivě sofistikovaný a kultivovaný jazyk nového antisemitismu je protipólem tradiční vulgární protižidovské nenávisti. Obsah je však stejný.

SOCIÁLNÍ
SÍT

„Je trochu třeba přitlačit na tu smradlavou židovskou verbež.“

„Tak ať odejdou (...). Ve středověku nesměli skoro nikam a věřím, že k tomu existují dobré důvody.“

„Antisemitismus v dnešní době nikdo přičetný snad ani neřeší. Řeší ho jen sionističtí zmrdi, je to jejich byznys.“

Srpen, sociální síť X

13 | SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AAA	Academics Against Apartheid / Akademici proti apartheidu
ADL	Anti-Defamation League / Liga proti hanobení
AV ČR	Akademie věd České republiky
BDS	Boycott, Divestment, Sanctions / Bojkot, stažení investic, sankce
BIS	Bezpečnostní informační služba České republiky
CVVM	Centrum pro výzkum veřejného mínění
ČR	Česká republika
ČTK	Česká tisková kancelář
HUJI	The Hebrew University of Jerusalem / Hebrejská univerzita v Jeruzalémě
FAMU	Filmová a televizní fakulta Akademie múzických umění v Praze
FRA	European Union Agency for Fundamental Rights / Agentura Evropské unie pro základní práva
FŽO	Federace židovských obcí v České republice
IHRA	International Holocaust Remembrance Alliance / Mezinárodní aliance pro připomínku holokaustu
ISM	International Solidarity Movement / Mezinárodní hnutí solidarity
IZKA	Iniciativa za kritickou akademii

MEMRI	Middle East Media Research Institute / Výzkumný institut pro média na Blízkém východě
MV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NCTEKK	Národní centrála proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě
NSZ	Nejvyšší státní zastupitelství
PEX	pravicový extremismus
PSP ČR	Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky
TSK	takticko-statistická klasifikace
UK	Univerzita Karlova
VZ	Výroční zpráva o antisemitismu v ČR
ŽOP	Židovská obec v Praze

Výroční zpráva o antisemitismu v České republice v roce 2024

Vydala Federace židovských obcí v České republice,
Maiselova 18, 110 00 Praha 1,
v roce 2025.

Grafická úprava a redakce Federace židovských obcí v České republice.
Vydání první.

FEDERACE
ŽIDOVSKÝCH OBCÍ
V ČESKÉ REPUBLICE

www.fzo.cz

<https://www.facebook.com/Federacezidovskychobci/>

<https://www.instagram.com/federacezidovskychobcivcr/>

<https://x.com/Federacezidobci>

